

Verplaatsing van de bloemencorsowerkplaats van het buurtschap Lent

Ecologische quickscan

J.F.G. Maassen

Verplaatsing van de bloemencorsowerkplaats van het buurtschap Lent

Ecologische quickscan

Datum 1-8-2021

Maassen *ecologisch advies en onderzoek*

Jan Mosmanslaan 23
5237 BB 's-Hertogenbosch
T 06-12571130
maassen36@ziggo.nl
K.v.K 64413152
btw-id NL001289728826
rek.no NL55 INGB 0003 0208 71

<i>Projectno.</i>	<i>2107-1</i>
<i>Tekst en samenstelling</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>Foto's</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>Foto op omslag</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>In opdracht van</i>	<i>Adviesbureau Schoenmakers Molenzicht 2 4881 BW Zundert</i>
<i>Wijze van citeren</i>	<i>J.F.G. Maassen, Verplaatsing van de bloemencorsowerkplaats van het buurtschap Lent</i>
<i>Contactpersoon</i>	<i>Mw. Aniek Jochems (Schoenmakers advies)</i>
<i>Status</i>	<i>Definitief</i>
<i>Datum</i>	<i>1-8-2021</i>

© 2021 Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, 's-Hertogenbosch

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoeklocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen.

Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere verstrekte gegevens. De opdrachtgever vrijwaart Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoud

1	Inleiding	9
	1.1 Aanleiding	9
	1.2 Doelstelling	9
	1.3 Toetsingskader	9
	1.4 Leeswijzer	10
2	Het plangebied, beoogde ontwikkeling en ingrepen	11
	2.1 Ligging van het plangebied	11
	2.2 Inrichting en het huidig gebruik van het plangebied	11
	2.3 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen	13
3	Wettelijk kader	15
	3.1 Inleiding	15
	3.2 Soortenbescherming	15
	3.3 Gebiedsbescherming	17
	3.5 Bijzondere provinciale beschermingszones	18
	3.6 Rode Lijst	19
4	Onderzoeksresultaat	21
	4.1 Methodiek	21
	4.2 Gebiedsbescherming	22
	4.2.1 Natura 2000	22
	4.2.2 Provinciale beschermingszones.	24
	4.3 Soortenbescherming	27
	4.3.1 Vaatplanten	27
	4.3.2 Zoogdieren (grondgebonden)	28
	4.3.3 Zoogdieren (vleermuizen)	29
	4.3.4 Vogels	32
	4.3.5 Reptielen, amfibieën en vissen	34
	4.3.6 Ongewervelden	36
	4.4 Bescherming houtopstanden	37
5	Conclusie	39
	5.1 Samenvatting effectenbeoordeling	39
	5.2 Toetsing aan de Wet natuurbescherming	40
	5.3 Vervolgstappen en samenvatting	41
6	Voorzorgsmaatregelen, mitigatie en aanbeveling	43
	6.1 Voorzorgsmaatregelen	43
	6.2 Randvoorwaarden	43
	6.2 Aanbeveling en advies	43
7	Bronnen	45
	Bijlage 1 - Toelichting soortenbescherming	47
	Bijlage 2 - Soorten van de Vogelrichtlijn	48
	Bijlage 3 - Soorten van de Habitatrichtlijn	49
	Bijlage 4 - Nationaal beschermde soorten ('andere soorten')	52
	Bijlage 5 - Soorten met een vrijstelling	55

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het buurtschap de Lent heeft het voornemen om de huidige corsobouwlocatie op adres Kleine Heistraat 6 te Wernhout te verplaatsen naar een locatie op een afstand van 1 km noordoostelijk van de huidige locatie langs de Wernhoutseweg. In het kader van de voorgenomen ontwikkeling dient op het huidige locatie bebouwing verwijderd te worden en de onbebouwde nieuwe locatie heringericht te worden.

Adviesbureau Schoenmakers te Zundert heeft de opdracht om deze ontwikkeling mogelijk te maken binnen de gestelde wettelijke kaders. Deze wettelijke kaders eisen ook een ecologisch onderzoek in de vorm van een quickscan flora en fauna om vast te stellen of deze ontwikkeling tot overtredingen van de Wet natuurbescherming of provinciale regelgeving ter bescherming van natuur en landschap kunnen betekenen. Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is aangezocht om deze quickscan uit te voeren.

1.2 Doelstelling

Doormiddel van deze quickscan worden aanwezige beschermde natuurwaarden in beeld gebracht en de mogelijke effecten daarop als gevolg van de beoogde herontwikkeling.

Het doel van dit onderzoek is het vaststellen/uitsluiten van aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Beoordeeld wordt op welke wijze en in welke mate de beoogde ontwikkeling effect kan hebben op het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten. Aanvullend wordt bepaald of ontwikkelingen effect hebben op beschermde natuurwaarden van nabijgelegen Natura 2000- gebieden, gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland, speciale provinciale beschermingszones en houtopstanden die op basis van de Wet natuurbescherming zijn beschermd. Als de beoogde ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten die een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming tot gevolg kunnen hebben, wordt de noodzaak voor een ontheffingsaanvraag beoordeeld en/of doet deze quickscan aanbeveling voor vervolgstappen om overtreding van deze verbodsbepalingen te voorkomen.

1.3 Toetsingskader

Deze quickscan toets aan

- Wet natuurbescherming op de onderdelen
 - Wnb soortenbescherming: hoofdstuk
 - Wnb gebiedsbescherming
 - Wnb houtopstanden
- Provinciale regelgeving op de onderdelen
 - Groenblauwe mantel
 - Natuur Netwerk Brabant
- Gemeentelijke regelgeving op het onderdeel
 - APV-bomenkap
 -

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de inrichting van het plangebied, de ligging van het plangebied in de omgeving en de voorgenomen ingrepen en herontwikkeling beschreven. In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader geschetst dat de Wet natuurbescherming en de provinciale regelgeving biedt. Hoofdstuk 4 beschrijft in het eerste onderdeel de uitvoering van het onderzoek en de methoden die hierbij gehanteerd worden. In de volgende onderdelen van dit hoofdstuk worden de gebiedsbescherming en soortenbescherming behandeld. Per gebied en soortgroep wordt behandeld welk effect de ingrepen op beschermde soorten en gebieden kunnen hebben. In hoofdstuk 5 worden de mogelijke effecten die tot een overtreding van de Wet natuurbescherming kunnen leiden op beschermde gebieden en soorten kort samengevat. Aangegeven wordt welke overtredingen van wetsartikelen mogelijk zijn en voor welke ingrepen vervolgonderzoek en/of ontheffing nodig zijn. In hoofdstuk 6 wordt aangegeven welk voorzorg- en mitigatiemaatregelen gewenst zijn om overtredingen te voorkomen.

2 HET PLANGEBIED, BEOOGDE ONTWIKKELING EN INGREPEN.

2.1 Ligging van het plangebied

Fig.1. Ligging van het plangebied (rood gemarkeerd) binnen de bebouwde kom van Wernhout. Luchtfoto: Google Earth

Het plangebied is gelegen binnen het buitengebied van de gemeente Zundert aan de zuidkant van de bebouwde kom van Wernhout en de daarop in noordelijke richting aansluitend de grotere bebouwde kom van Zundert. De huidige bouwlocatie is gevestigd op het grondgebied van adres Kleine Heistraat 6 te Wernhout; de nieuwe locatie ligt op een afstand van 1 km noordoostelijk langs de Wernhoutse weg (N263). De omgeving waarbinnen beide locaties liggen wordt gedomineerd door een intensieve vorm van tuinbouw die voornamelijk sierteelt en bometeelt betreft. Natuurlijke elementen binnen dit door intensief agrarisch gebruik gedomineerd landschap zijn laanboomstructuren, erf beplantingen, kleine bosjes en beeklopen. De nieuwe locatie ligt op een relatief korte afstand van 0,3 km westelijk van de beek de Aa/Weerij, Deze valt onder het Natuur Netwerk Nederland en is de functie van ecologische verbindingszone (EVZ) aan toegekend. De nieuwe locatie grenst aan de westkant direct aan de loop van de beek de Schrobbe loop die op een afstand van 0,3 km oostelijk in de Aa uitmondt. Rond de nieuwe locatie zijn nog relictten van het oorspronkelijk beekdallandschap aanwezig.

Groter aanéénsluitend natuurlijk gebied ligt op 4 km westelijk en betreffen de Bijvaart/Turfloop, de Lage Maten, landgoed De Moeren en de Oude Buisse Heide; een gezamenlijk een natuurgebied met natte heide, zwak gebufferde water en bossen waaraan de status van Natte natuurgebied is toegekend.

2.2. Inrichting en huidig gebruik van het plangebied

Huidige locatie

De huidige locatie is gelegen aan een grasveld achter de woning van adres Kleine Heistraat 6 (zie fig.2) en via een breed tegelpad toegankelijk vanaf de openbare weg. De locatie bestaat uit een bestraat oppervlak dat aan de noord- en westkant door hagen van de achterliggende percelen is afgescheiden en aan de overige zijden direct aan het grasveld grenst. De bebouwing is van het type dat van tijdelijk aard en verplaatsbaar is en betreft een versleten houten schuurtje, enkele containers en een grote tent. Rond deze bebouwing staan nog allerlei materialen opgeslagen.

Nieuwe locatie

De nieuwe locatie betreft een spievormig oppervlak grondgebied dat ingesloten ligt tussen Wernhoutseweg en de loop van de beek de Schrobbenloop. Het driehoekig oppervlak grenst aan de (noord)westkant aan de beek en aan de (zuid)oostkant de Wernhoutseweg. In de noordelijk helft is dit terrein grotendeels bebost is en binnen de zuidelijke helft bestaat het grondgebied uit akkerland. Ter hoogte het noordelijk punt, de top van de driehoeksvorm, gaat de beek via een betonnen duiker onder de Wernhoutseweg door. Aan de andere kant van de weg passeert de beek een stuw om zijn loop daarna met een sterk verlaagd waterpeil te vervolgen en 300 meter oostelijk in de Aa uit te monden. Westelijk van de beek is er ter hoogte van de locatie nog een tamelijk natuurlijk beekdallandschap aanwezig dat bestaat uit kleine graslandjes met een boszoom aan de horizon. Oostelijk van de Wernhoutseweg zijn er op deze hoogte nog wat kleinere landschappelijke relictten over als kleine slootjes en een rij oude knotwilgen. De voorgenomen natuurontwikkeling zoals die op het grondgebied aan de andere kant van de Wernhoutseweg is voorgenomen zal een versterking van de ecologische landschappelijke kwaliteiten betekenen waarbij het beboste deel van de onderhavige locatie ook een functie kan vervullen. De vestiging van de werkplaats zal naar verwachting niet bijdragen aan deze ontwikkeling.

landschap west van beek

Sluis onder Wernhoutseweg

Het bos in het noordelijke terreindeel bestaat deels uit een hakhoutopstand en deels uit jonge houtopslag. Binnen het grotere zuidelijke deel, waar de corsowerkplaats wordt gevestigd, bestaat dit plangebied uit een oppervlak van het aangrenzend akkerland dat in gebruik is als een maisakker van een algemeen intensief type en van een lage natuurwaarde is. De eikenhakhoutopstand van meest meerstammige eiken kan binnen het noordelijke terreindeel als hoofdbegroeiing aangemerkt worden en als ecologisch waardevol beoordeeld worden. In de struiklaag heeft zich aan de straatkant een dicht onderbegroeiing met o.a. kornoelje, hazelaar, iep en hondsroos ontwikkeld. Deze

houtopstand staat verhoogd tegenover de rest van het terrein op het talud van de Wernhoutseweg. Het achterliggend terrein is een 1,5 m lager gelegen en op dit oorspronkelijke graslandje heeft zich de afgelopen jaren jonge houtopslag van berk, iep, kornoelje en zomereik kunnen ontwikkelen. Aan de zuidrand bestaat dit terreindeel nog voor een deel uit grasland en is tamelijk monotoon begroeid met een manshoge vegetatie van rietzwenkgras, een bijzonder fors gras van voedselrijkere en kalrijkere bodem dan men hier kan verwachten. In de overgangszone tussen bos en grasland is zich een hoog en dicht bramenstruweel aan het ontwikkelen. In de schaduw van de houtgewassen zijn er nog wat schralere en kruidrijke plekken met een moslaag en een aantal algemene graslandsoorten als gewoon biggenkruid en jakobskruid. Verder bevat het terrein riet- en brandnetelbegroeiingen. Het enige menselijk bouwwerk is een dassenscherm als afscheiding met de Wernhoutseweg.

zicht op de planlocatie vanaf de Wernhoutseweg in noordelijke richting; foto rechts op de voorgrond het maïsveld waarop de corsowerkplaats wordt gevestigd.

Houtopslag

Rietzwenkgras

2.3 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen.

*Fig.2
Links: de huidige locatie
(rood omkaderd).*

*Fig.3
Rechts: de nieuwe locatie
(rood omkaderd). Binnen
de gele stippellijnen
wordt de corsowerkplaats
aangelegd.*

Luchtfoto's: Google Earth

De beoogde ontwikkelingen betreffen de volgende.

- Alle bestaande bouwwerken worden verwijderd op de oude locatie. Er hoeft geen gefundeerde bebouwing gesloopt te worden.
- De ontwikkeling op de nieuwe locatie betreft de aanleg van een waterberging binnen het noordelijke deel van de planlocatie en de aanleg van de corsowerkplaats op het zuidelijke deel dat momenteel uit een maisveld bestaat.
- Op de nieuwe locatie dient jonge houtopslag, bramenstruweel en ander groen geamoveerd te worden voor de aanleg van en waterberging. De hoofdbegroeiing die onder de bescherming van de Wet Natuurbescherming valt, valt in principe buiten de ingreep.
- Voor het graven van de waterberging vinden grondwerkzaamheden plaats.
- Op de landbouwgrond binnen de zuidelijke helft vinden er grondwerkzaamheden plaats voor het aanbrengen van bestrating en om een toegang tot het terrein vanaf de Wernhoutseweg aan te leggen. Mogelijk wordt hierbij het terrein opgehoogd.
- Op de nieuwe locatie wordt ruimte geboden aan permanente faciliteiten voor verblijf, opslag en parkeergelegenheid en een jaarlijks tijdelijk onderkomen in de vorm van een grote tent.
- Na de uitvoering van de werkzaamheden verkrijgt het zuidelijk terreindeel een nieuwe groene inrichting en een landschappelijke inpassing.

Fig.4 De beoogde ontwikkeling (bron Schoenmakers)

3. WETTELIJK KADER

3.1. Inleiding

Op 1 januari 2017 is de nieuwe Wet Natuurbescherming van kracht geworden. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Zowel in de voorgaande als nieuwe wetgeving zijn de nationale natuurwetgeving en internationale richtlijnen en verdragen verankerd, zoals Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetland-Convention, Conventie van Bern, Cites en Verdrag van Ramsar. De wet is opgesplitst in de bescherming van soorten (soortbescherming) en bescherming van gebieden (gebiedsbescherming).

3.2 Soortenbescherming

Bij de Wet Natuurbescherming gelden een aantal verbodsbepaling ter bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage). De wet kent twee beschermingsniveaus waarbij drie categorieën beschermde soorten worden onderscheiden.

- Europees beschermde soorten volgens de Vogelrichtlijn
- Europees beschermde soorten volgens de Habitatrichtlijn.
- Nationaal beschermde soorten.

Europees beschermde soorten

Het zwaarst beschermingsniveau gelden de Europees beschermde soorten. De bescherming van vogels is op Europees niveau geformaliseerd doormiddel van de Vogelrichtlijn en die van de overige soortgroepen doormiddel van de Habitatrichtlijn. De Europese bescherming middels de Habitatrichtlijn beschermd soorten van de Habitatrichtlijn bijlage IV en het verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Dit betreffen o.a. alle vleermuissoorten die in Nederland en Europa inheems zijn. Op deze soorten is het beschermingsregime van § 3.2 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Voor soorten van Verdrag van Bonn bijlage II is de bescherming bij ingang van de Wet Natuurbescherming opgeheven of deze vallen onder het beschermingsregiem van nationaal beschermde soorten (zie verder bijlage 1).

Nationaal beschermde soorten ("andere soorten")

Voor nationaal beschermde soorten geldt een zwakker beschermingsregiem en er kan per provincie en per soort vrijstelling verleend worden voor ingrepen die betreffen ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Voor alle inheemse diersoorten, beschermt of onbeschermd, geldt de zorgplicht. De zorgplicht wil zeggen dat men deze niet onnodig mag doden, verwonden of beschadigen. Voor onbeschermden soorten geldt geen ontheffingsplicht maar alleen de zorgplicht.

De 'andere' nationale soorten staan vermeld in bijlage A en B van de wet die hoort bij artikel 3.10 en 3.11. Op deze bijlage staan soorten uit de soortgroepen zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten. Het betreft een limitatieve lijst. Op deze soorten (zie bijlage 4) is het beschermingsregime van § 3.3 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Bescherming verblijfplekken

Ook verblijfplaatsen van soorten uit beide categorieën die als "vast" kunnen worden aangemerkt zijn beschermd en worden aangeduid als jaarrond beschermde verblijfplekken. Deze bescherming geldt alleen de vaste verblijfplaatsen van vogels en zoogdieren. Een vaste verblijfplek betreft een

verblijfplek waarnaar een dier regelmatig terugkeert en niet slechts éénmalig voor een specifieke functie gebruikt wordt, zoals de nesten van de meeste vogels. Voor soorten die onder de Vogelrichtlijn vallen zijn er verschillende gradaties in beschermingsniveau, afhankelijk hoe kwetsbaar de instandhouding van de soort is in relatie tot gebruik van de vaste verblijfplek (zie hoofdstuk 3.3). In samenhang met de verblijfplek wordt ook de leefomgeving beschermd zover deze van belang is om het functioneren van de verblijfplek mogelijk te maken.

Ontheffingsplicht

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. Vaak kunnen maatregelen getroffen worden zodat verbodsbepalingen niet worden overtreden, zoals de werkzaamheden uitvoeren buiten de kwetsbare periode, het aanpassen van de werkvolgorde of de werkzaamheden faseren in ruimte en tijd. In sommige gevallen kan er gebruik gemaakt worden van vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgelegd voor een van tevoren bepaalde categorie van gevallen. Een toegepaste vorm van vrijstelling is onder meer door het werken met een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode, door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Vrijstelling doormiddel van een goedgekeurde gedragscode geldt voor alle vogelsoorten en nationaal beschermde soorten, zowel voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud als voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling (een verschil met voorgaande wetgeving).

Beschermingsregiem soorten vogelrichtlijn §3.1 Wnb	Beschermingsregiem soorten Habitatrichtlijn §3.2 Wnb	Beschermingsregiem andere soorten §3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden om soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden om soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen en te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Als dergelijke garanties niet kunnen worden gegeven moet men afhankelijk van de soort en ingreep ontheffing aanvragen van artikelen geformuleerd in de Vogelrichtlijn (§3.1 Wnb), of Habitatrichtlijn (§ 3.2 Wnb) of het beschermingsregiem “Andere soorten” (nationaal beschermde soorten) (§3.3 Wnb).

Voor jaarrond beschermde verblijfplekken en functionele leefomgeving van soorten die onder de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijnen vallen is respectievelijk artikel 3.5 lid 4 en artikel 3.1 lid 2 van toepassing en geldt een verbod om de verblijfplekken en functioneel leefgebied te verstoren. De wet beschermt jaarrond beschermde verblijfplekken van nationaal beschermde soorten volgens artikel 3.10 lid 1b. Bij deze categorie is, evenals bij vogels waarvan de nestelplekken niet jaarrond beschermd zijn, het verbod tot opzettelijke verstoring niet van toepassing, noch de bescherming van de functionele leefomgeving. Onder de term “opzettelijk” moet men ook de zgn. “voorwaardelijke” opzet verstaan; dat betekent dat de initiatiefnemer zich bewust moet zijn van de effecten van zijn handelingen.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een zorgplicht opgenomen:

Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd, en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Toetsing

In tegenstelling met de voorgaande Flora en Faunawet is de bescherming in mindere mate individueel en dient de staat van instandhouding van de gehele populatie meer in aanmerking genomen te worden.

Een ontheffingsaanvraag wordt o.a. beoordeeld op de volgende punten:

- aanwezigheid van aanvaardbare alternatieve mogelijkheden
- aanwezigheid van een wettelijk belang
- de staat van instandhouding van de soort en behoud van functionaliteit van de verblijfplek.

Het wettelijk belang betreft, afhankelijk van de status van de soort, een Nationaal wettelijk belang (Vrijstellingsbesluit) of een Europees wettelijk belang (Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn). Deze wettelijke belangen hebben o.a. betrekking op de openbare veiligheid, volksgezondheid, veiligheid luchtvaart en bescherming van flora en fauna.

3.3 Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming onderscheidt twee typen beschermde natuurgebieden

- De gebieden die op Europees niveau een bescherming genieten en aangewezen zijn in het kader van de Habitatrichtlijn (HR), Vogelrichtlijn (VR) en Verdrag van Ramsar (wetlands). Deze gebieden vallen onder de noemer van Natura 2000 en betreffen gebieden van grote ecologische waarde.
- Natuurgebieden en verbindingsstructuren die op landelijke basis zijn ingesteld en vallen onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Deze natuurgebieden en hun onderlinge verbindingen vormen een samenhangend ecologisch netwerk. De NNN is de opvolging van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Natura 2000-gebied

Ook hier genieten de gebieden die onder een Europees beschermingsregime vallen de meest striktste bescherming.

Voor beide categorieën van beschermde gebieden geldt dat activiteiten die een negatief effect hebben op de kwaliteit van de gebieden in het algemeen verboden zijn. Uitgezonderd zijn activiteiten binnen Natura 2000 gebied die uitgevoerd worden in het kader van vastgelegde beheersplannen ten behoeve van Natura 2000 doelen. Een ontheffing wordt alleen verleend als er geen reële alternatieven zijn, de staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt en er sprake is van een groot openbaar belang, dat o.a. de volksgezondheid en openbare veiligheid kan betreffen.

De ontheffingsverlening gaat veelal gepaard onder strikte voorwaarden en beperkingen en er is altijd sprake van een compensatieplicht. Bij Natura 2000 gebied wordt doormiddel van een voortoets beoordeeld of er negatieve effecten verwacht kunnen worden en in hoeverre deze als significant beoordeeld kunnen worden. Bij niet-significante negatieve effecten volgt een “lichte” beoordeling doormiddel van een Verslechteringoets. Bij significante negatieve effecten wordt de “zware” route gevolgd doormiddel van een Passende beoordeling en ADC-toets.

3.4 Bijzondere provinciale beschermingszones

Natuur Netwerk Nederland (NNN-gebied)

Het uitgangspunt voor de bescherming van gebieden die vallen onder Natuurnetwerk Nederland is de eis dat de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden niet door een ingreep worden aangetast. In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied zijn in principe zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de ‘wezenlijke kenmerken of waarden’ aantasten zoals die in het beheerplan zijn vastgelegd. In de Interim omgevingsverordening 2020 van de provincie Noord-Brabant is de doelstelling en regelgeving met betrekking tot NNN/NNB-gebied vastgelegd.

Groenblauwe mantel

De provincie Noord-Brabant heeft in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (2010) een keuze gemaakt voor behoud en versterking van de kwaliteiten van het landelijk gebied. Voor dit doel zijn 2 robuuste structuren ingesteld; de agrarische structuur en de groenblauwe structuur. De groenblauwe structuur bestaat uit de Groenblauwe mantel en het kerngebied Groenblauw.

De Groenblauwe mantel is een buffer tussen het kerngebied Groenblauw met het agrarisch en verstedelijkt gebied. Het kerngebied Groenblauw bestaat uit de ecologische hoofdstructuur (NNN) inclusief de ecologische verbindingzones en de gebieden voor behoud en herstel van watersystemen. De Groenblauwe mantel geeft naast de ontwikkeling van een robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem ook ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties, zoals landbouw en recreatie, mits deze bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap; Vanuit de watercomponent wordt vooral ingezet op het kwantitatief en kwalitatief herstel van kwelstromen. In de Interim omgevingsverordening 2020 van de provincie Noord-Brabant worden de doelstellingen van de Groenblauwe mantel geformuleerd en de verbodsbepalingen die gelden voor de Groenblauwe mantel. Deze verbodsbepalingen verbieden activiteiten die in strijd zijn met de hiervoor aangegeven doelstellingen met betrekking tot natuurbescherming, behoudt van landschappelijke kwaliteiten, bescherming van watersystemen en behoudt van bufferfunctie met het groenblauwe kerngebied.

3.5 Bescherming houtopstanden

De Wet natuurbescherming § 4.1. Houtopstanden vervangt de voormalige Boswet, waarbij dezelfde voorwaarden grotendeels gelden. Evenals de Boswet betreft de bescherming in het algemeen houtopstanden buiten de bebouwde kom zover deze een groter oppervlak van 10 are hebben of een rij van meer dan 20 bomen betreffen, geen deel uitmaken van begroeiingen op erven of in tuinen en

geen aanplant voor cultuurdoeleinden en houtwinning betreffen. Er geldt een meld- en heraanplant plicht.

3.6 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terrein beherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.

4. ONDERZOEKSRESULTAAT

4.1 Methodiek

Literatuuronderzoek

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied en directe omgeving. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van diverse websites, o.a. van de nationale databank (NDFF), kennisdocumenten en diverse verspreidingsatlassen. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van relevante natuurterreinen in de omgeving, de ligging ten opzichte van Natuurbeschermingswet-gebieden als Habitat- en Vogelrichtlijngebieden en Natuurnetwerk Nederland (NNN), en bijzonder provinciale beschermingszones (Groenblauwe mantel). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Noord-Brabant. Bron van de NDFF-gegevens die in het verslag vermeld worden is: NDFF - quickscanhulp.nl; d.d. 2-4-2021

Veldonderzoek

Het veldbezoek werd 23-7-2021 tussen 14.00 en 15.00 uur en uitgevoerd door dhr. J. Maassen. Tijdens het veldbezoek was het rond de graden 25 graden C, lichte wind, half bewolkt en droog.

Tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken zijn de aanwezige biotopen in het plangebied vastgesteld. Ook is onderzoek gedaan naar biotopen en natuurwaarden in de directe aangrenzende omgeving waarop ontwikkelingen binnen het plangebied van invloed op kunnen zijn. Aan de hand van de aanwezige biotopen kan worden bepaald of er mogelijk beschermde soorten voorkomen. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen, die kunnen duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. holen, uitwerpselen, prooiresten, braakballen vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn verwerkt in onderstaande notitie.

Opmerking

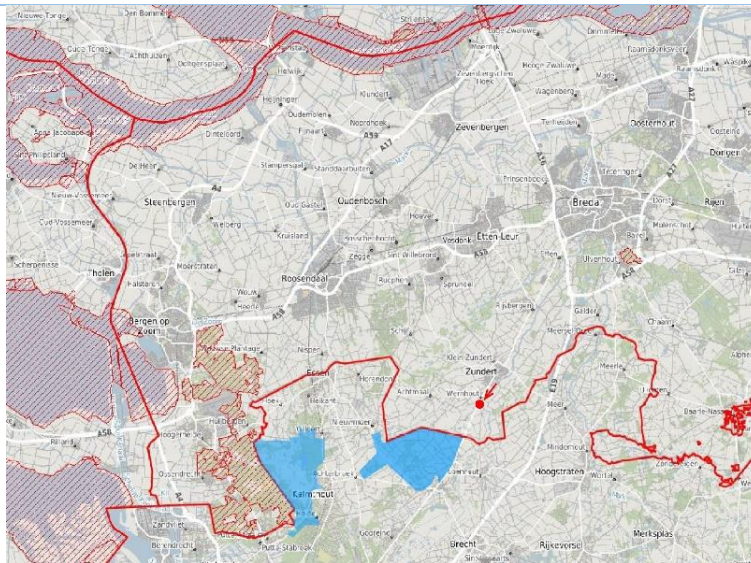
De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de plangebied en directe omgeving en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4.2 Gebiedsbescherming

4.2.1 Natura 2000

Fig.4 Ligging van het plangebied (rode stip waar de pijl naar wijst) ten opzichte van Nederlands Natura 2000 gebied (rood gearceerd) en Belgisch Natura 2000-gebied (blauw gemarkeerd)

Bron: Bron:
Natuurbeheerplan
Provincie Noord-
Brabant

Ligging

Het dichtst nabije Natura 2000-gebied ligt op Belgisch/Vlaams grondgebied. Dit gebied betreft de Schietvelden-noord, hemelsbreed gelegen op slecht 3 km afstand zuidelijk van het plangebied. Overige Natura 2000-gebied ligt op grotere afstand. Op 14 km hemelsbreed zuidwestelijk ligt eveneens op Belgisch grondgebied de Kalmthoutse Heide. Aansluitend daarop ligt 14 km westelijke het dichtst nabije Nederlands Natura 2000 gebied de Brabantse Wal. Verder in westelijk liggen aansluitend de Markiezaat en Oosterschelde. Het dichtst nabije gebied in noordoostelijke richting is het Ulvenhoutse Bos aan de zuidkant van Breda op hemelsbreed een afstand van 20 km. Overige Natura 2000-gebieden liggen op veel grotere afstanden van het plangebied.

De Schietvelden-noord, Brabantse Wal en daarop aansluitend de Kalmthoutse Heide bevatten kwetsbare en stikstofgevoelige natuur van vochtige heide en zwak gebufferde vennen. De Markiezaat en Oosterschelde bevat robuustere en meer kust gebonden natuur van moeras, natte graslanden en open water. Het Ulvenhoutse Bos is een Natura 2000-gebied van een relatief gering oppervlak dat bestaat uit een combinatie van vochtige en droge bossen. De vochtige beek begeleidende bossen en de iets drogere eiken-haagbeukenbossen kennen een bijzondere bosflora als gevolg van uittreding van kwalitatief hoogwaardig kwelwater.

Wettelijk kader en beleid

Externe werking

De Wet natuurbescherming onderscheid naast een directe aantasting, de interne werking, ook een indirecte aantasting door factoren die op afstand van invloed zijn, de zgn. externe werking.

Effecten-beoordeling

Oppervlak

Het plangebied en omliggende gebied maakt geen deel uit van Natura2000-gebied. Van een directe aantasting en afname van areaal aan beschermd natuurgebied is daarom geen sprake.

Externe werking op korte afstand

Alle Natura 2000 gebieden liggen op voldoende ruime afstand om geen negatieve invloeden verwacht worden van factoren met een externe werking die met een korte reikwijdte op afstand werken, als bodemtrillingen, geluids- en lichtbelasting.

Stikstof

De factor stikstofuitstoot is in dit geval de enige mogelijke factor die een externe werking op grotere afstand kan genereren. In de uitvoerende fase kan een tijdelijke verhoging van de factor stikstofdepositie plaats vinden ten gevolge van de verhuizingsactiviteiten en de uitstoot van het bouwverkeer en machines die tijdens het gebruiksklaar maken van de nieuwe locatie gebruikt worden. In de gebruiksfase kan verwacht dat de nieuwe locatie geen nieuwe bron van stikstofuitstoot is ten opzichte van de oude situatie, daar er binnen een 1 km-straal slechts sprake is van verplaatsing van bestaande activiteiten die niet wezenlijk anders zijn wat betreft omvang en aard. Eerder wordt in dit opzicht een afname verwacht van de stikstofuitstoot op het meest nabije gelegen Natura 2000-gebied; de nieuwe locatie ligt 1 km verder verwijderd van de Schietvelden-noord ten opzichte van de oude locatie. Als extra bron van stikstofuitstoot geldt daarom alleen alle activiteiten die verband houden met de verhuizing en gebruiksklaar maken van de nieuwe locatie. Deze extra stikstofuitstoot wordt te gering geacht om van invloed te zijn op verder weg gelegen Natura 2000-gebieden als de Kalmthoutse Heide en alle Nederlands Natura 2000-gebieden, gelet op de kleinschaligheid van de ontwikkeling. Alleen de Schietvelden-noord ligt binnen de kritische zone

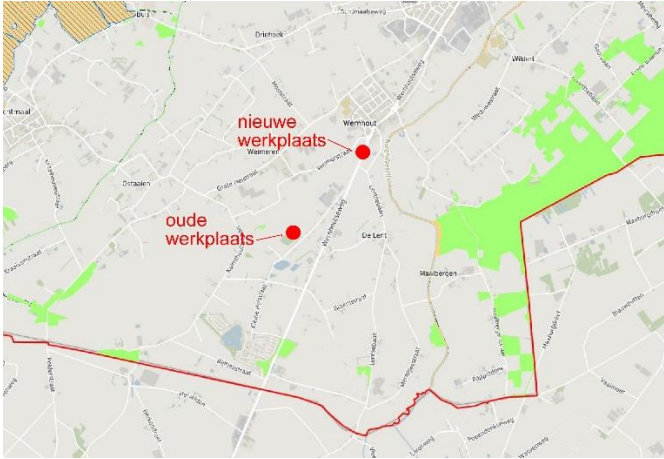
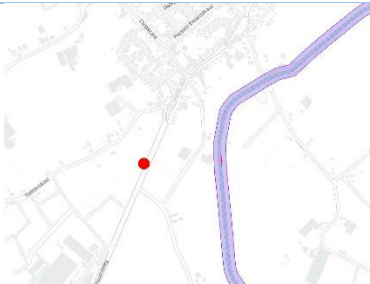
Naar uitspraken van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van Staten in 2014 mag voor een project in Nederland voor Vlaams Natura 2000-gebied een drempelwaarde vastgesteld worden conform de Belgische/Vlaamse wetgeving. De drempelwaarde is door de Vlaamse wetgeving vastgesteld op 3-5% van de kritische depositiewaarde (KDW) die geldt voor de verschillende Natura 2000-gebieden. Uitgaande van laagste wettelijke gestelde drempelwaarde van 3% van de kritische depositiewaarde kan deze voor de Schietvelden-noord berekend worden op 36 mol/ha/jaar^{1*)}. Dit is ver boven de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/jaar die de Nederlandse overheid stelt. Gelet op de hoogte van de gestelde normen in verhouding tot de omvang van de projectontwikkeling en ligging ten opzichte van overige Natura 2000-gebied, kan overtreding van de Belgische/Vlaamse en Nederlandse wetgeving met betrekking van stikstofuitstoot op Natura 2000-gebied geheel uitgesloten worden.

Conclusie

Negatieve effecten op Natura 2000 gebied die tot kwaliteitsverlies en overschrijding van de gestelde drempelwaarden betekenen kunnen op basis van de door de Rijksoverheid en Vlaams/Belgische overheid gestelde normen wat betreft omvang, depositiewaarden en ligging van de projectontwikkeling geheel uitgesloten worden. Een Aeriusberekening en toetsing aan de Natura 2000 wetgeving wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

^{1*)} Bron: Atmosferische stikstofdepositie en Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen in Vlaanderen; 2015 uitgave Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek

4.2.2 Provinciale beschermingszones.

NNN-gebied Ligging	NNN-gebied De dichtst nabije NNB-structuur betreft de loop van de beek de Aa/Weerij op een zeer korte afstand van 300 meter oostelijk van de nieuwe locatie. Aan deze NNB-structuur is het beheertype N03,01 Beek en Bron is toegekend. De stroom van de beek maakt deel uit van NNB-ecologische verbindingszone (EVZ). Op een grotere afstand van ongeveer 2km oostelijk ligt een uitgestrekter NNB-gebied met als dominerende beheertypen van N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos, N16.03 Droog bos met productie en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Op een afstand van rond de 4 km westelijk ligt het groter aanéengesloten NNN-gebied bestaande uit de Turfvaart/ Bijloop (zuid), de Lage Maten, Oude Buisse Heide en het landgoed de Moeren. Aan dit gebied is de status van Natte natuurpark toegekend en bevat droog en vochtig bos, natte heide en zwak gebufferde waters.
<i>Fig.5 Het plangebied ligt binnen de rode omkadering</i> Groen: NNN/NNB-gebied Oranje en gearceerd: NNB-gebied met de status van Natte Natuurpark. Bron: Natuurbeheerplan Provincie Noord-Brabant	
<i>Fig.6 Ligging van de nieuwe locatie (rode stip) ten opzichte van de NNB-ecologische verbindingszone (paars)</i>	
Toelichting	Voor NNN-gebied geldt de externe werking alleen indien sprake is van een aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken zoals die in het beheerplan zijn vastgelegd. Zover de externe werking betrekking heeft op de toevoer van stoffen door lucht en water geldt deze alleen in het kader van de Wet natuurbescherming (Natura 2000-gebied) en niet voor NNN-gebied.
NNB-gebied Beleidskader	Door de ligging buiten NNB-EVZ-gebied is op het plangebied §3.2.3 artikel 3.25 lid 1, 2 en 3 van de Interim omgevingsverordening NB betreffende de bescherming van NNB-EVZ-gebied niet op een directe manier van toepassing. Wel van toepassing is artikel §3.2.3 artikel 3.16 lid 1 en 3 betreffende de externe werking

	op NNB-gebied. Dit artikel stelt als een bestemmingsplan gelegen buiten het Natuur Netwerk Brabant leidt tot een aantasting van de wezenlijke ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant anders dan door de verspreiding van stoffen in lucht of water, negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd. In §3.23 artikel 3.26 en 3.27 van de Interim omgevingsverordening NB worden regels gesteld ter bescherming van de waterhuishouding binnen NNB-gebied met betrekking tot grondwerkzaamheden, aanleggen van drainagesystemen en oppervlakte verharding voor projecten gelegen binnen de daarvoor aangewezen attentiezones.
NNB-gebied effecten	Het plangebied en omliggende gebied maakt geen onderdeel uit van de NNN/EHS - gebied. Van een directe aantasting en afname van areaal aan NNN-gebied is daarom geen sprake. De nabije NNB-EVZ structuur ligt op dusdanige korte afstand van de nieuwe locatie dat aantasting van de functionaliteit van de verbindingsstructuur als gevolg van externe verstorende invloeden die van directe aard zijn (b.v. licht- en geluidbelasting) op voorhand niet geheel uit te sluiten zijn. Echter verwacht dat wordt dat deze nieuwe direct verstorende invloeden grotendeels wegvallen tegenover de bestaande verstorende invloeden van het verkeer op de drukke Wernhoutseweg en bedrijvigheid vanuit nabij verstedelijkt gebied. Wel dienen passende maatregelen genomen worden om de directe verstorende invloeden zoveel mogelijk te beperken. Echter verstorende invloeden die minder direct van aard zijn, eisen in dit geval ook enige aandacht. De nieuwe locatie ligt langs de beek de Schrobbe-loop; deze is niet formeel als NNB-EVZ structuur aangemerkt maar kan wel dus dusdanig fungeren en voor de hoofdbeek en EVZ-structuur een verbindingsfunctie uitoefenen voor soorten die binnen de EVZ trekken en foerageren. In het bijzonder wordt hierbij gedacht aan de watervleermuis. Daarom dienen maatregelen genomen te worden om de verbindingsfunctie van de beek met de nabije NNB-EVZ-structuur niet te verstoren. De verstoring zal voornamelijk betrekking hebben op verstoring van de trek van nachtdieren en kan voorkomen worden door voldoende garantie te geven dat de ontwikkeling geen toename van de lichtbelasting in de avond- en nachturen tot gevolg heeft. Het plangebied ligt buiten de Attentiezone waterhuishouding en het zoekgebied voor Behoud en herstel van watersystemen waardoor en overtredingen van de artikelen 3.26 en 3.27 ter bescherming van de waterhuishouding binnen NNB-gebied uitgesloten kan worden.
Conclusie	Om een overtreding van artikel 3.16 lid 1 en 3 uit te sluiten dienen randvoorwaarden worden gesteld met betrekking tot de beperking van de toename van de lichtbelasting op de loop en de oevers van de beek de Schrobbe-loop. Negatieve invloed op de waterhuishouding binnen NNB-gebied die een overtreding kunnen betekenen van artikel 3.26 en 3.27 ter bescherming van de

	waterhuishouding binnen NNB-gebied kunnen uitgesloten worden wegens de ligging van het plangebied buiten de betreffende beschermingszones.
--	--

Groenblauwe mantel en gebieden voor bescherming van

Ligging	De Interim omgevingsverordening NB 2021 duidt het plangebied aan als gelegen buiten de landschappelijke structuur van de ‘Groenblauwe mantel’.
<i>Fig.6 Ligging van de nieuwe bouwlocatie (rode stip)ten opzichte van de groenblauwe mantel (blauw gearceerd) en zoekgebied voor Behoud en herstel van watersystemen (pars gearceerd).</i> <i>Bron: Interim omgevings- verordening Noord-Brabant</i>	
Conclusie	Door de ligging van het plangebied buiten de landschappelijke provinciale beschermingszone van Groenblauwe mantel kunnen overtredingen van §3.2.4 art.3.3.2 van de Interim omgevingsverordening NB uitgesloten kunnen worden.

4.3 Soortenbescherming

4.3.1 Vaatplanten

Bescherming en voorkomen Wnb §3.2	Habitatrichtlijn Een viertal inheemse plantensoorten zijn strikt beschermd middels bijlage 4 van de Habitatrichtlijn. Deze vaatplanten betreffen de drijvende waterweegbree, kruipend moerasscherm, groenknolorchis en zomerschroeforchis. Voor bijlage 4-soorten geldt de strikte bescherming ook buiten hun prioritair aangewezen habitatgebieden. Genoemde soorten zijn te strikt gebonden aan een hoogwaardig natuurlijk milieu van water, moerassen en vochtige heide en blauwgraslanden om buiten natuurlijk gebied te verwachten. De drijvende waterweegbree is als habitatrichtlijnsoort landelijk de minst zeldzame vaatplant en komt tamelijk wijdverspreid in de provincie Noord-Brabant voor. De soort is gebonden aan een hoogwaardige zachte waterkwaliteit van beken en vennen.
Wnb §3.3	Nationale bescherming Onder de nationale bescherming vallen 76 soorten vaatplanten waarvan de meeste uiterst zeldzaam zijn. Onder deze beschermingscategorie een hoog aandeel van zeldzame akkeronkruiden die als gevolg van de intensivering van de akkerbouw vrijwel uit het agrarisch landschap verdwenen zijn. Een aantal zeer zeldzame soorten uit onderhavige beschermingscategorie groeit op stenige standplaatsen en kan op oude muren aangetroffen worden. In tegenstelling tot de voormalige Flora- en Faunawet zijn door de Wet natuurbescherming niet alle orchideeënsoorten meer beschermd. Onder de nationale bescherming vallen zo'n 8 soorten die allen in de provincie Noord-Brabant uiterst zeldzaam of uitgestorven zijn.
Bronnen-onderzoek	Binnen de 1 km-straal vermelden de NDFF-gegevens geen beschermde plantensoorten. Binnen 1 tot 5 km-straal wordt alleen de drijvende waterweegbree vermeld. Er werden geen aanwijzingen gevonden dat er groeiplekken van de drijvende waterweegbree binnen het beekmilieu rond het plangebied bekend zijn.
Waarnemingen	Tijdens het veldbezoek werden op de nieuwe locatie alleen algemene ruigtesoorten (grote brandnetel, riet, ridderzuring), graslandplanten (gewoon biggenkruid, jakobskruid, paardenbloem), grassen (rietzwengkruid, glanshaver en gestreepte witbol), een enkele cultuurplant en verstoringsvegetatie (Canadese fijnstraal, akkerdistel) waargenomen.
Effecten beoordeling	De drijvende waterweegbree is een soort van hoogwaardig watermilieu van beken en vennen; de ingrepen hebben echter niet direct betrekking op het watermilieu van de aangrenzende beek. De huidige locatie toont een inrichting en begroeiing die geheel ongeschikt is om beschermde plantensoorten te verwachten. De vegetatie binnen de beoogde nieuwe locatie is van een algemeen en te verstoord type om natuurlijke en duurzame standplaatsen van beschermde plantensoorten te verwachten. Beschermde plantensoorten en andere soorten die enige botanische waarden vertegenwoordigen kunnen binnen het plangebied geheel uitgesloten worden.
Conclusie	Negatieve effecten op beschermde plantensoorten en groeiplekken ten gevolge van voorgenomen ontwikkelingen kunnen uitgesloten worden.

4.3.2 Zoogdieren (grondgebonden)

Voorkomen en bescherming	
Habitatrichtlijn Wnb§3.2	<i>Habitatrichtlijn</i> Onder de Europese bescherming van de Habitatrichtlijn vallen een aantal zeezoogdieren, die vanzelfsprekend binnenlands uitgesloten kunnen worden. Binnenlands kunnen als Europees beschermde zoogdieren wel bever, otter, noordse woelmuis en verschillende soorten vleermuizen verwacht worden. De groep van vleermuizen wordt in een apart hoofdstuk behandeld.
Nationaal beschermd ('andere soorten') Wnb §3.3	<i>Nationaal bescherming zonder vrijstelling</i> Voor soorten die onder de nationale bescherming vallen gelden ruimere mogelijkheden voor ontheffing en vrijstelling dan voorgaande categorie van strikt beschermde soorten. Een verbod tot verstoring, zoals dit vastgelegd is in art.3.5 lid 4 voor zoogdiersoorten die vallen onder de Habitatrichtlijn is voor deze beschermingsgroep niet van toepassing. Dit impliceert dat de verblijfplekken alleen beschermd zijn tegen een directe fysieke aantasting en voor het functioneel leefgebied voor de instandhouding van de verblijfplekken, geen strikte bescherming geldt. Voor een aantal zeer algemene soorten uit deze categorie geldt een vrijstelling en is alleen de zorgplicht van toepassing. Deze vrijstelling geldt o.a. kleine zoogdieren als bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, veldmuis en egel en grotere dieren als ree, vos, haas en konijn. Een bescherming zonder vrijstelling van kleine marterachtigen, als wezel, bunzing en hermelijn geldt alleen de provincies Noord-Brabant en Noord-Holland en sinds 2019 ook de provincie Overijssel. Deze soorten komen vrij algemeen voor en zijn moeilijk vast te stellen. Voor alle soorten uit deze middelzware beschermingsregiem, al of niet vrijgesteld, geldt de zorgplicht. Dit impliceert dat onnodig doden of schade te berokkenen niet is toegestaan.

Effectenbeoordeling	
Bronnen-onderzoek	<i>Habitatrichtlijn</i> De NDFF-gegevens vermelden buiten vleermuizen pas binnen de 10-25 km-straal de bever en otter als eerste habitatrichtlijnsoorten. <i>Overige soorten</i> Uit het middelzware beschermingsregiem van andere soorten waarvoor geen vrijstelling geldt vermelden de NDFF-gegevens binnen de 1 km-straal eekhoorn en steenmarter. Binnen de 1-5 km-straal wordt de bunzing vermeld.
Waarneming	Er werden geen waarnemingen van zoogdieren gedaan.
Effecten	<i>Habitatrichtlijn</i> Uitgezonderd van vleermuizen ligt het plangebied in het algemeen te ver buiten het landelijk verspreidingsgebied en specifiek habitatgebied van soorten waarvoor het strikte beschermingsregime van de Habitatrichtlijn geldt om deze te verwachten. <i>Andere soorten</i> Op basis van de verspreidingsgegevens, habitatgebruik en landschapkenmerken kunnen met enige kans binnen de omgeving van het plangebied eekhoorn, steenmarter en kleine marterachtigen als bunzing en

	wezel verwacht worden uit de middelzware beschermingscategorie van 'Andere soorten' waarvoor geen vrijstelling geldt. De voorkeurs habitat voor eekhoorn bestaat uit gemengde bossen, bosrijke tuinen, parken en houtwallen, daar waar voedselmogelijkheden voorhanden zijn. De steenmarter en klein marterachtigen zoeken vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten. De steenmarter laat gewoonlijk duidelijke sporen na als uitwerpselen, prooi-resten, stank en krabsporen. Kleine marterachtigen leiden een meer verborgen leven en zijn daarom moeilijker op te sporen tijdens een eenmalig veldbezoek. Voor genoemde en andere soorten uit deze beschermingscategorie als das en damhert, kan de nieuwe beoogde locatie in de eerste instantie stapsteenfunctie vervullen binnen het open landschap. Een plek waar schuilgelegenheid, voedsel en nestgelegenheid kan worden gevonden. Er zijn bomen die nestgelegenheid en voedsel aan de eekhoorn kunnen bieden. Voor marterachtigen is veel schuilgelegenheid tussen de dichte vegetatie, echter er ontbreekt bebouwing en andere daar menselijk handelen gecreëerde situaties die meer permanente verblijfsmogelijkheden bieden. Noch zijn er holle bomen aanwezig die deze functie kunnen vervullen. Tijdens het bezoek werd geen vaste verblijfplekken van soorten uit onderhavige beschermingscategorie vastgesteld en deze worden ook niet direct verwacht. De stapsteenfunctie van het plangebied geldt in het bijzonder voor een aantal nationaal beschermde soorten waarvoor en vrijstelling geldt, als vos, ree en haas, die in de omgeving verwacht kunnen worden. Ook een aantal kleine zoogdiersoorten waarvoor een vrijstelling geldt als gewone bosspitsmuis, rosse woelmuis, bosmuis en egel kunnen binnen het plangebied toevlucht vinden. Voor deze soorten dient uitsluitend de zorgplicht in acht worden genomen bij het aantreffen daarvan om een overtreding van Wnb §1.3 art 1.11 inzake de zorgplicht te voorkomen.
Conclusie	Negatieve effecten op jaarrond beschermde verblijfplekken van beschermde landgebonden zoogdiersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt worden binnen de invloedssfeer van de ingrepen niet verwacht, noch aantasting van beschermd functioneel leefgebied voor de instandhouding van jaarrond beschermde verblijfplekken van landgebonden zoogdieren. Verblijfplekken van beschermde zoogdieren waarvoor een vrijstelling en alleen de zorgplicht geldt, als vos, haas, egel, veldmuis en bosmuis, kunnen nooit geheel uitgesloten worden. Voor deze soorten en eventueel schuilende kleine marterachtigen dient uitsluitend de zorgplicht in acht worden genomen. Met het oog op de laatste groep dient gewerkt te worden op basis van en goed gekeurde gedragscode (zie hoofdstuk 6.1)

4.3.3 Zoogdieren (vleermuizen)

Bescherming en voorkomen	
Bescherming Wnb § 3.2	Alle in Nederland voorkomende vleermuizen staan vermeld in Tabel 3 bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn en zijn daardoor op Europees niveau beschermd. Deze bescherming betreft ook de vaste rust- en verblijfplaatsen.

	Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan:” het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort”. <i>Vleermuizen onderhouden verschillende type verblijfplekken als paarverblijven, winterverblijven, kraamverblijven en zomerverblijven. Voor de staat van instandhouding van de lokale populatie van de soort zijn de kraamverblijven en de grote winterverblijven van het grootst belang. In gebruik van paarverblijven zijn vleermuizen het meest flexibel. In de loop van het seizoen wisselen vleermuizen regelmatig van verblijfplaats waarbij gebruik wordt gemaakt van vaste routes tussen de verblijfplekken. Eveneens tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen onderhouden vleermuizen vaste routes. Bij het gebruik van deze routes oriënteren vleermuizen zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen en houtwallen.</i> <i>Dit gehele systeem van verbindingsroutes en foerageergebieden die het functioneren van de verblijfplaatsen voor hun specifieke functies mogelijk maakt wordt de functionele leefomgeving genoemd. Ingrepen binnen de functionele leefomgeving die het functioneren van de verblijfplaatsen aantasten worden door de wetgever gelijkgesteld aan de aantasting van verblijfplekken zelf. In deze zin is de functionele leefomgeving even strikt beschermd als de verblijfplekken.</i>

Effectenbeoordeling

Bronnen-onderzoek en geschiktheid	De NDFF-gegevens melden binnen de 1 km-straal alleen de gewone dwergvleermuis. Binnen de 1-5 km worden meerdere vleermuissoorten vermeld waaronder rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis en de zeldzamere grijze grootoorvleermuis. Op basis van landschapkenmerken worden binnen de directe omgeving vooral soorten van het open en half besloten landschap verwacht. De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuis in Nederland die vrijwel overal binnen de bebouwde omgeving voorkomt en vrijwel zeker ook binnen of nabij het plangebied zal foerageren. De meeste waarnemingen hebben betrekking op deze soort. De laatvlieger is binnen en nabij de bebouwde omgeving ook een algemene soort, maar minder talrijk en foerageert vaak boven meer open terrein. Beide soorten verblijven uitsluitend in bebouwing. Zeker wordt binnen de omgeving de rosse vleermuis verwacht. De rosse vleermuis is een specifiek bewoner van holten in bomen en daardoor voor zijn verblijfplekken afhankelijk van oude bomen van lanen, bossen en stadsparken. Binnen de omgeving met verschillende stromen van beken kunnen ook soorten verwacht die boven of langs water foerageren en trekken als watervleermuis en ruige dwergvleermuis.
Toelichting	<i>Tijdens de veldbezoeken wordt onderzoek gedaan naar verblijfplekken, verblijfssporen en verblijfsmogelijkheden in en aan bebouwing en bomen. Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen in het algemeen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschoot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen. In bomen kan verblijf gevonden in holtes, gaten en diepe spleten en achter loshangende schors. Tijdens inspecties op zicht worden zelden verblijvende vleermuizen aangetroffen. Ook sporen die wijzen op vleermuizenverblijf zijn meestal schaars. De verblijfplekken worden meestal</i>

	<i>ontdekt op basis van het gedrag van vleermuizen na het verlaten van de verblijfplek. Hiervoor is uitgebreider onderzoek nodig tijdens de uren dat vleermuizen actief zijn en over een langere periode binnen de jaarlijkse actieve seizoenen. Tijdens het veldonderzoek worden daarom in de eerste instantie een inschatting gemaakt van de verwachtingskans op basis van de aanwezige verblijfsmogelijkheden.</i>
Waarnemingen	Het onderzoek vond plaats op een tijd van de dag waarop vleermuizen niet actief zijn. Tijdens het veldbezoek kon daarom alleen onderzoek gedaan naar verblijvende vleermuizen, verblijfssporen, verblijfsmogelijkheden en naar de algehele gebiedsgeschiktheid voor vleermuizen. Er werden geen verblijvende vleermuizen geconstateerd, noch verblijfssporen.
Verblijfplekken	Op de oude locatie ontbreekt bebouwing die geschikt is voor verblijf van vleermuizen. Ook het recent gebruik van de planlocatie sluit verblijfplekken van vleermuizen vrijwel uit. Op de nieuwe locatie ontbreekt bebouwing die verblijf kan bieden; wel zijn er veel oude bomen aanwezig. Echter er werden geen bomen geconstateerd die spechtenholen of rottingsholen bevatten die verblijf aan vleermuizen kunnen bieden. De enige verblijfsmogelijkheid nabij het plangebied biedt de duikerconstructie onder de Wernhoutseweg. Deze valt buiten de begrenzing van het plangebied. Zolang er geen sprake is van een overmaat aan lichtbelasting is de werkplaats op voldoende afstand gelegen, om in de gebruiksfase negatieve invloeden op de functionaliteit van een mogelijke verblijfsfunctie op deze plek uit te sluiten.
Leefgebied	De oude locatie biedt geen enkele kwaliteit als foerageergebied van vleermuizen. De nieuwe locatie kan bij uitstek ook voor vleermuizen en stapsteenfunctie in het open landschap vervullen. De dicht vegetatie trekt veel insecten aan; zeker kan in de beschutting van de bomen een hoge foerageeractiviteit op deze plek verwacht worden. De loop van de beek kan van belang zijn als verplaatsings structuur waarlangs vleermuizen trekken en foerageren en een verbinding vormen met de nabij gelegen grotere beek de Aa. In het bijzonder geldt dit voor de watervleermuis, maar ook de ruige dwergvleermuis trekt langs beekstructuren. De locatie ligt op een hoogte waardoor deze in het najaar van bijzonder belang kan zijn als paarterritorium voor verschillende vleermuissoorten.
Conclusie	<i>Verblijfplekken</i> Een verblijfplek van vleermuizen die schade kan ondervinden van de voorgenomen ontwikkeling kan uitgesloten worden als afdoende randvoorwaarden worden gesteld ter voorkoming van een toename van de lichtbelasting op de directe omgeving. Om een overtreding van §3.2 art 3.5 lid 4 uit te sluiten dienen de randvoorwaarden die in hoofdstuk 6.2 zijn gesteld opgevolgd te worden. <i>Leefgebied</i> Niet uitgesloten kan worden dat de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten tot gevolg heeft op verplaatsingsroutes en foerageergebied van vleermuizen die tot een overtreding leiden. Om een overtreding van Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 te voorkomen dienen ook de randvoorwaarden zoals gegeven in hoofdstuk 6.2 opgevolgd worden.

4.3.4 Vogels

Bescherming	
Toelichting	Alle vogels zijn Europees beschermd door middel van de Vogelrichtlijn . In de Wet natuurbescherming worden alle broedende vogels strikt beschermd. De wet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd (zie overzicht hieronder). Voor een verdere toelichting zie bijlage 2.
Beschermings-categorieën.	Soorten uit categorieën 1, 2, 3 en 4 (een ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk is. <i>Nesten jaarrond beschermd, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd.</i> <i>Soorten: Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespendif en Zwarte wouw.</i> Soorten uit de categorie 5, jaarrond bescherming verblijfplekken optioneel <i>Soorten: Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiszwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht.</i> Overige soorten: verblijfplekken alleen beschermd indien sprake is van een daadwerkelijk broedgeval <i>Soorten: overige soorten</i>
Voorkomen en verspreiding	
Categorie 1, 2, 3 en 4 Wnb §3.1	Verblijfplekken in gebouwen Uit deze zwaarste beschermingscategorie worden vallen een aantal soorten die als uitgesproken cultuurvolgers gelden en voor hun verblijfsmogelijkheden geheel afhankelijk van bebouwing zijn. Binnen een landelijke omgeving met kleinschalige bebouwing betreffen dit huismus, kerkuil en steenuil. Deze soorten zullen het grote oppervlak aan landbouwgronden vermijden en zich verplaatsen en voedsel zoeken binnen de bebouwde linten en langs groenstructuren. Gierzwaluw en slechtvalk zoeken meer verstedelijk gebied op om te nestelen en kennen en breder landschappelijk gebruik. De gierzwaluw broedt op plekken als onder dakpannen en in holten en nissen in of aan de bebouwing. De slechtvalk broedt uitsluitend in hoge bebouwing of op andere hoge objecten die door mensenhanden gebouwd zijn. Verblijfplekken voornamelijk in bomen Onder de zware beschermingscategorie vallen ook een aantal roofvogels die nesten onderhouden in bomen. De nestelplekken kunnen holten in bomen betreffen, zelfgemaakte nesten in bomen en grote nesten in bomen van andere vogels. Veel van deze soorten zijn gebonden aan bossen en bosranden of foerageren boven het open veld. Soorten als buizerd, havik, wespendif, boomvalk, sperwer en ransuil vallen binnen deze categorie. Andere soorten anders dan roofvogels uit deze beschermingscategorie zijn roek en ooievaar. De roek is een koloniebroeder en de ooievaar wijkt ook uit naar menselijke bouwwerken als hoogspanningsmasten en schoorstenen.
Categorie 5 Wnb §3.1	De strikte bescherming van nestelplekken van alle soorten uit de deze categorie geldt alleen als er zwaarwegende ecologische omstandigheden daartoe aanleiding geven. De jaarronde bescherming geldt alleen als de populatie sterk onder druk staat. Meeste van deze soorten staan ook vermeld op bijlage 4 van de Habitatrictlijn waardoor Wnb artikel 3.5 van toepassing is, wat in principe

	betekent dat de nestel- en verblijfplekken jaarrond beschermd zijn en verstoring niet toegestaan is. Echter voor de Nederlands situatie is de wetgeving aangepast en is ook voor deze soorten alleen de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1) van toepassing zolang er geen aanleiding is om de strikte bescherming toe te passen. In het algemeen geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer die van het type nestgelegenheid. De bescherming houdt verband met de schaarste van het type nestgelegenheid. Veel van deze soorten zoeken nestgelegenheid op beschutte plekken in holten, holen en kieren. De nesten van zwarte kraai en ekster zijn beschermd omdat roofvogels uit de zwaardere beschermingscategorieën van deze nesten gebruik kunnen maken. Boerenwaluw en huiswaluw worden vaak als koloniebroeders aangetroffen op boerenerven en onderhouden vaste verblijfplekken waar ze jaarlijks weer naar terugkeren. De meeste soorten uit deze middelzware beschermingscategorie onderhoudt in principe geen vaste nestplekken, zoals een aantal algemene tuin en stadsvogels, maar keren wel vaak tot dezelfde plek of locatie terug.
Overig Wnb §3.1	Voor de groep uit de laagste beschermingscategorie geldt de bescherming van de nesten en broedplekken in alle gevallen uitsluitend als daadwerkelijk sprake is van een broedgeval. Hiervoor is artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 van toepassing. Verbod van opzettelijke verstoring (Wnb art.3.1 lid 4) is bij ingang Wnb niet (meer) van toepassing voor deze categorie.

Effectenbeoordeling

Bronnen-onderzoek	<i>Categorie 1,2,3 en 4</i> De NDFF-gegevens melden uit de strikte beschermingscategorie binnen de 1 km-straal gierwaluw, steenuil en huismus als soorten die verblijf in bebouwing onderhouden. De kerkuil wordt pas voor de 1-5 km-straal vermeld. Als soorten uit de strikte beschermingscategorie die in bomen broeden worden binnen de 1 km-straal rond het plangebied buizerd, wespandief, havik en roek vermeld. Uit eigen waarneming (23-7-2021) is een verblijfplek bekend van de steenuil op adres Lentsebaan1 op een afstand van 250 m zuidoostelijk van de nieuwe locatie.
Waarnemingen	Waarnemingen betroffen een aantal algemene tuin- en stadsvogels als koolmees, houtduif, merel en roodborst. Er werden prooiresten van een roofvogel (havik, sperwer) waargenomen.
Effecten	<i>Jaarrond beschermde verblijfplekken in gebouwen (cat. 1,2,3 en 4)</i> Het plangebied bevat geen bebouwing die soorten als huismus, gierwaluw en uilen nestgelegenheid kunnen bieden. Voor de huismus biedt het plangebied niet de entourage om deze te verwachten. Voor steenuil en kerkuil kan het plangebied en stapsteenfunctie binnen het open landschap vervullen, waar deze soorten prooi vinden en rust – en uitkijkposten kunnen onderhouden. <i>Jaarrond beschermde verblijfplekken in bomen (cat. 1,2,3 en 4)</i> Tijdens het veldbezoek werden geen nesten van roofvogels en andere vogels uit de strikte beschermingscategorie die in bomen broeden aangetroffen en deze worden ook niet verwacht. Er ontbreken ook holle bomen en oude nesten van

	grote vogels die nestgelegenheid bieden aan soorten (ransuil, bosuil) uit deze beschermingscategorie. Het plangebied met zijn hoge houtopstand toont wel een strategische ligging voor roofvogels om daar hun nesten te onderhouden en om ook voor deze soortgroep een stapsteenfunctie te vervullen. Roofvogels kunnen hier rustplekken en uitkijkposten over het open landschap onderhouden. De waargenomen prooiresten van en havik of sperwer wijzen erop dat dit het geval kan zijn. Gelet op het verwachte gebruik van de werkplaats zal de verstoring voornamelijk betrekking hebben op de nachtdieren onder de roofvogels. <i>Catg.5</i> Bijzondere verblijfsmogelijkheden van soorten uit deze beschermingscategorie ontbreken binnen het plangebied. Voor soorten uit deze categorie die verwacht kunnen worden geldt alsnog dat er geen ecologische omstandigheden zijn om nesten van deze soorten een jaarrond beschermde status te geven. Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient wel het broedseizoen voor deze soorten in acht worden genomen bij het verwijderen van groen en slopen van bebouwing. en is, evenals bij de volgende groep, het verbod tot opzettelijke verstoring (Wnb art.3.1 lid 4) niet van toepassing. <i>Overig</i> Op de oude locatie ontbreken zaken die nestgelegenheid aan vogels kunnen bieden Voor algemene tuinvogels en struweelbroeders is wel veel nestgelegenheid aanwezig binnen het dicht bramenstruweel op de nieuwe locatie langs de Wernhoutseweg. Grondbroeders als fazant en patrijs kunnen hier tamelijk ongestoord broeden. Verder is er veel nestgelegenheid in bomen aanwezig. Het maisveld kan in het voorjaar broedgelegenheid geven aan algemene weidevogels als kievit en scholekster. Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient daarom het broedseizoen in acht worden genomen bij het amoveren van het groen en bij grondwerkzaamheden op het akkerland.
Conclusie	<i>Jaarrond beschermde verblijfplekken</i> Binnen de invloedsfeer het plangebied werden tijdens het veldbezoek geen nesten en geschikte nestgelegenheid (oude nesten, holle bomen) voor vogels uit de strikte beschermingscategorie die in bomen en gebouwen nestelen vastgesteld en deze worden ook niet verwacht. <i>Beschermde leefgebied</i> Voor nachtvogels (steenuil, kerkuil, ransuil) en andere roofvogels kan het plangebied een stapsteenfunctie binnen het open landschap vervullen waar deze soorten rustplekken en uitkijkposten onderhouden. Gelet op het verwachte gebruik van de werkplaats zal de verstoring voornamelijk betrekking hebben op de nachtdieren onder de roofvogels. Om een overtreding van Art 3.1 lid 4 te voorkomen dienen de randvoorwaarden met betrekking tot licht- en geluidsbelasting van hoofdstuk 6.2 opgevolgd worden. <i>Algemeen</i> In het algemeen geldt om bij de uitvoerende werkzaamheden het broedseizoen in acht te nemen bij het amoveren van het groen en grondwerkzaamheden om

een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen. Zie verder hoofdstuk 6.1 voor nadere toelichting.

4.3.5 Reptielen, amfibieën en vissen

Bescherming en voorkomen

Reptielen

De enige habitatrichtlijnsoort onder de reptielen waarvan verspreid binnen Noord-Brabant natuurlijke populaties voorkomen is de gladde slang. Deze zeldzame soort komt binnen hoogwaardig natuurgebied van hoogveen, heide en bos voor en telt binnen Brabant een viertal kernpopulaties die verspreid deels in het oosten van Noord-Brabant, en deels in het westen van de provincie liggen. De enige reptielen die in Brabant met een meer regelmatige frequentie voorkomen zijn de algemene levendbarende hagedis en in Brabant relatief zeldzame hazelworm. Deze soorten vallen onder het middelzware beschermingsregime van 'andere soorten' waarvoor de provincie Noord-Brabant geen vrijstelling verleent en zijn gebonden aan bos, heide en heideachtig terrein.

Amfibieën

Voor de meeste middels de Habitatrichtlijn strikt beschermde amfibieën die binnen een zekere frequentie binnen een natuurlijk verspreidingspatroon in de provincie Noord-Brabant voorkomen, als heikikker, poelkikker en rugstreeppad en kamsalamander geldt dat dat deze een tamelijk strikte binding hebben met hoogwaardig natuurgebied van heide, heideachtig terrein, stuifzanden, natuurlijke graslanden en een kwalitatief hoogwaardig watermilieu. Theoretisch gezien geldt de binding aan natuurgebied minder voor de rugstreeppad. De rugstreeppad is een meer mobiele soort van minder stabiele watermilieus die landelijk op veel plekken in agrarisch gebied en tot binnen stedelijk gebied voorkomt. Binnen Brabant is de soort betrekkelijk zeldzaam en wordt de buiten de optimale biotoop van heide en stuifzanden veel minder vaak aangetroffen dan elders in het land. De soort is in het algemeen een kolonisor op allerlei braakliggend terrein en plant zich daar veelal voort in ondiepe tijdelijke plassen.

De enige nationaal beschermde amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt die binnen de provincie Noord-Brabant vrij algemeen voorkomen zijn de vinpootsalamander en alpenwatersalamander. De vinpootsalamander is te specifiek gebonden aan heidevennen om buiten natuurgebied te verwachten. De alpenwatersalamander is minder kieskeurig en is in de eerste instantie een soort van bosvijvers. Voor een vijftal soorten beschermde amfibiesoorten die landelijk het meest algemeen voorkomen geldt een vrijstelling. Dit betreft de zeer algemeen voorkomende kikkers de bruine kikker, (groene)bastaardkikker en gewone pad. Ook voor de groene meerkikker, die vooral in het westen van het land voorkomt geldt een vrijstelling. De kleine watersalamander is de enige salamandersoort waarvoor landelijk een vrijstelling geldt.

Vissen

Onder de habitatrichtlijn vallen een aantal zoutwatervissen die vanzelfsprekend voor het plangebied uitgesloten kunnen worden. Onder de nationale bescherming vallen een aantal vissen die aan een hoogwaardig beekmilieu gebonden zijn als beekprik, elrits, gestippelde alver, kwabaal en beekdonderpad. De elrits en gestippelde alver zijn zeldzame vissoorten die alleen nog in enkele

	beken in Zuid-Limburg voorkomen. De grote modderkruiper is een soort van sloten en waters met een modderbodem en komt vooral voor binnen laagveengebieden en het rivierengebied voor. De Brabantse verspreiding ligt vooral in de invloedsfeer van de grote rivieren.
Effecten beoordeling	<i>Bronnenonderzoek</i> De NDFF-gegevens vermelden binnen de 1 km-straal geen reptielen, vissen en amfibieën. Binnen de 1-5 km worden de levendbarende hagedis, alpenwatersalamander, bastaardkikker en als strikt beschermde soorten poelkikker en kamsalamander vermeldt. De rugstreeppad wordt pas binnen de 10-25 km-straal vermeld. De eerste beschermde vissoort, de grote modderkruiper, wordt pas binnen de 10-25 km <i>Waarnemingen</i> Tijdens het veldbezoek werden geen amfibieën waargenomen. <i>Effecten en geschiktheid</i> Landschappelijk gezien is het plangebied door het omringend agrarisch gebied te geïsoleerd gelegen van de nabije bekende habitatgebieden van de meeste amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt en alle reptielen om deze met enige kans te verwachten. De alpenwatersalamander, die in Brabant wijdverspreid voorkomt, vindt zijn meer optimale habitat en voortplantingswaters in een bosrijkere omgeving en een ander watertype dan hier aanwezig is. Op basis van zijn inrichting, begroeiingstructuren en ligging toont het plangebied alleen een habitat voor en aantal zeer algemene amfibiesoorten als bruine kikker, bastaardkikker, kleine watersalamander en gewone pad waarvoor een vrijstelling geldt. De ingrepen hebben geen betrekking op het watermilieu van de beek waardoor de groep van vissen hier niet relevant is. Op basis van het bekende verspreidingsbeeld is er ook onvoldoende aanleiding om deze te verwachten. <i>Conclusie</i> Aanwezigheid van beschermde reptielen, amfibieën en vissen waarvoor geen vrijstelling geldt en negatieve effecten op hun leefgebied als gevolg van de voorgenomen ingrepen, kunnen op basis van ligging en inrichting van het plangebied uitgesloten worden. Voor algemene amfibiesoorten die binnen het plangebied een landbiotoop vinden geldt bij het aantreffen daarvan de zorgplicht om een overtreding van Wnb §1.3 art 1.11 te voorkomen

4.3.6 Ongewervelden

Bescherming en Voorkomen Wnb §3.2	<i>Habitatrichtlijn</i> Onder de Europese bescherming van de habitatrichtlijn vallen 7 soorten dagvlinders, 1 soort nachtvlinder, 8 soorten libellen, 2 soorten weekdieren en 5 keversoorten. Genoemde soorten zijn allen zeldzaam en gebonden aan hoogwaardige milieus van heide, vennen, beken, moerassen en rivieren. Voor de provincie Noord-Brabant zijn de drie witsnuitlibellen, sierlijke, oostelijke en gevlekte witsnuitlibel, van bijzondere belang. Witsnuitlibellen zijn specifiek gebonden zijn aan het zwak gebufferd watermilieu van vennen en andere kleine waters. De enige beschermde nachtvlinder, de teunisbloempijlstaart, is een
---	---

Wnb §3.3	warmte minnende soort nachtvlinder die voor zijn voedsel en voortplanting in de Nederland een afhankelijkheid toont aan ruderaal- en pioniersvegetaties. Van de twee weekdieren is de Bataafse stroommossel vrijwel uitgestorven. De andere soort, het waterslakje de platte schijfhoorn, komt verspreid voor in de Utrechtse en Zuid-Hollandse laagveengebieden en in delen van Friesland. Binnen de zuidelijke provincie zijn de vindplaatsen uiterst schaars. Van de 5 keversoorten zijn twee soorten waterroofkevers; de andere 3 soorten betreffen keversoorten die specifiek gebonden zijn aan oude bossen of vrijstaande oude bomen met veel dood hout. De binding met dood hout, dat in de Nederlandse intensief onderhouden bossen meestal snel geruimd wordt, maakt deze soorten kwetsbaar en is de reden van de zware bescherming. <i>Nationale bescherming</i> Onder de nationale bescherming zonder vrijstelling vallen 20 soorten dagvlinders en 7 libelsoorten, één keversoort (het vliegend hert) en de enige inlandse rivierkreeft, de Europese rivierkreeft. De Europese rivierkreeft is landelijk vrijwel uitgestorven. Het vliegend hert is specifiek gebonden aan oude eikenbossen met dood hout in verschillende rottingsstadia.
Bronnen-onderzoek	Binnen de 0-1 km-straal vermelden de NDFF-gegevens geen soorten uit deze categorie. Binnen de 1-5 km-straal worden de dagvlinder de grote vos en de nachtvlinder de teunisbloempijlstaart vermeld.
Waarnemingen	Tijdens het veldbezoek werden geen soorten uit deze beschermingscategorie waargenomen.
Effecten-beoordeling	Het plangebied bevat geen begroeiingen met teunisbloemen en wilgenroosjes die van bijzonder belang voor de teunisbloempijlstaart kan zijn. De grote vos is en zeldzame trekvlinder waarvan niet bekend is of deze zich in Nederland voortplant. De meeste soorten uit deze categorie zijn dusdanig zeldzaam en/of stellen een dusdanige specifieke biotoopeisen dat de verwachting kans om deze soorten binnen verstedelijkt en agrarisch gebied anders dan op een incidentele basis aan te treffen bijzonder klein is. Het plangebied bevat geen elementen dat van bijzonder belang kunnen zijn voor deze beschermingscategorie en ligt ver buiten het habitatgebied van de meeste soorten. Een aantal beschermde soorten libellen is specifiek gebonden aan een beekmilieu, maar de kwaliteit van het aanwezige beekmilieu en de verspreidingsgegevens geven geen aanleiding om deze te verwachten binnen stabiele populaties (zwervers zijn nooit uit te sluiten). Wel kan verwacht worden dat onbeschermde libellen die en zekere binding hebben met het beekmilieu (weidebeekjuffer, gewone oeverlibel en breedscheenjuffer) binnen het plangebied jagen en beschutting binnen de dichte vegetatie vinden. Uit de groep van dagvlinders kunnen hooguit een aantal algemene (onbeschermde) dagvlindersoorten die men langs boszomen aantreft, als boomblauwtje, groot dikkopje en bont zandoogje, verwacht worden.
Conclusie	Gelet op hun zeldzaamheid en binding aan specifiek habitatgebied kunnen beschermde libel- en vlindersoorten voor het plangebied geheel uitgesloten worden. Het plangebied biedt uitsluitend leefgebied voor algemene vlinder- en libelsoorten.

4.4. Bescherming houtopstanden

<i>Wet natuur- bescherming</i>	Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom waardoor Wnb §4 houtopstanden van toepassing is.
<i>APV-bomenkap</i>	Het plangebied ligt buiten de begrenzing van een bebouwde kom waardoor de APV-bomenkap niet van toepassing is.
<i>Effecten- beoordeling</i>	Het plangebied bevat en bomenrij van meer dan 20 hoofdstammen van de zomereik die als beschermde houtopstand aangemerkt kan worden. Indien tot kap van één of meerdere stammen besloten wordt dient daarvan melding bij de provincie gedaan en goedkeuring afgewacht te worden om een overtreding van Wnb §4.1 art.4.2 lid 1 te voorkomen. Voor alle houtopstanden binnen het plangebied geldt dat alvorens tot kap wordt overgegaan en nacheck bij de gemeente Zundert gedaan dient te worden of de houtopstand onder een gemeentelijke uitzonderingsregels valt waardoor in alle gevallen een omgevingsvergunning voor het vellen van een houtopstand nodig is.

5 Conclusie

5.1. Samenvatting effectenbeoordeling

Natura 2000-gebied Wnb §2

Negatieve effecten op Natura 2000 gebied die tot kwaliteitsverlies en overschrijding van de gestelde drempelwaarden zoals die gesteld worden door de Nederlandse en Belgische overheid, kunnen op basis en aard van de projectontwikkeling uitgesloten worden. Een Aeriusberekening en toetsing aan de Natura 2000 wetgeving wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) lov NB §3.2.3

Effecten die de functionaliteit van een nabijgelegen NNB-EVZ structuur aantasten kunnen op basis van de ligging niet geheel uitgesloten worden. Om deze uit te sluiten dienen de randvoorwaarden met betrekking tot toename van lichtbelasting zoals die in hoofdstuk 6.2 gegeven worden, opgevolgd te worden. Negatieve invloed op de waterhuishouding binnen NNB-gebied als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling worden niet verwacht.

Groenblauwe mantel lov NB §3.2.4

Door de ligging van het plangebied buiten de landschappelijke provinciale beschermingszone van Groenblauwe mantel kunnen overtredingen van §3.2.4 art.3.3.2 van de Interim omgevingsverordening NB uitgesloten kunnen worden.

Soortgroep van vaatplanten Wnb §3.2 en §3.3

Negatieve effecten op beschermde plantensoorten en groeiplekken kunnen uitgesloten worden.

Soortgroep van beschermde zoogdiersoorten (grondgebonden) Wnb §3.2 en §3.3

Negatieve effecten op verblijfplekken van beschermde grondgebonden zoogdiersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt worden binnen de invloedsfeer van de ingrepen niet verwacht, noch aantasting van beschermd functioneel leefgebied van grondgebonden soorten waarvoor de strikte bescherming geldt. Met het oog op beschermde zoogdieren waarvoor een vrijstelling geldt en schuilende kleine marterachtigen dient de zorgplicht in acht worden genomen.

Soortgroep van beschermde zoogdieren (vleermuizen) Wnb §3.2

Tijdens het veldbezoek werd een mogelijk geschikte verblijfsmogelijkheid geconstateerd binnen de invloedsfeer van de nieuwe locatie langs de Wernhoutseweg. Niet uitgesloten kan worden dat deze locatie gelegen is langs een structuur die van belang is als trek en foerageerroute van vleermuizen en in samenhang daarmee van bijzonder belang kan zijn als foerageergebied en paarterritorium van vleermuizen. Negatieve effecten op jaar rond beschermde verblijfsplaatsen van vleermuizen en functioneel leefgebied kunnen bij voorbaat niet uitgesloten worden. Om deze uit te sluiten dienen de randvoorwaarden met betrekking tot toename van lichtbelasting zoals die in hoofdstuk 6.2 gegeven worden, opgevolgd te worden.

Soortgroep van soorten die beschermd zijn middels de Vogelrichtlijn Wnb §3.1

Binnen het plangebied en de invloedsfeer daarvan worden op basis van het veldbezoek geen directe negatieve effecten verwacht op nesten en verblijfplaatsen van vogels die wettelijk als jaar rond beschermd kunnen worden aangemerkt. Echter niet uitgesloten kan worden dat de nieuwe locatie langs de Wernhoutseweg deel uitmaakt van het functioneel leefgebied van een aantal nachtvogels waarvoor de strikte bescherming geldt. Om deze uit te sluiten dienen de randvoorwaarden met betrekking tot toename van licht- en geluidsbelasting zoals die in hoofdstuk 6.2 gegeven worden, opgevolgd te worden.

Soortgroepen van reptielen, amfibieën en vissen Wnb § 3.2 en § 3.3

Negatieve effecten ten gevolge van de voorgenomen herontwikkeling op beschermde reptielen, amfibieën en vissen waarvoor geen vrijstelling geldt en hun leefgebied worden niet verwacht. Wel dient bij het aantreffen van een aantal beschermde amfibieën waarvoor een vrijstelling geldt de zorgplicht in acht worden genomen indien deze aangetroffen worden.

Soortgroepen van ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, slakken en kreeften) Wnb § 3.2 en § 3.3

Op basis van hun zeldzaamheid en hun specifieke habitatvereisten biedt het plangebied anders dan op een uiterste incidentele wijze, niet de condities om soorten uit deze groepen te verwachten. Negatieve effecten op soorten uit deze groep en hun leefgebied kunnen daarom geheel uitgesloten worden.

Beschermde houtopstanden Wnb § 4, lov NB § 2.6.4 en APV Bomenkap

De voorgenomen ingrepen voorzien in principe niet in ingrepen aan een houtopstand die beschermd is middels §4 van de Wet natuurbescherming. Indien dit wel het geval is dient hiervan melding gemaakt te worden bij de provincie en goedkeuring afgewacht te worden.

5.2 Toetsing aan de Wet natuurbescherming**Gebiedsbescherming**

Wetgeving	Mogelijke overtredingen
Natura 2000-gebieden Wnb hoofdstuk 2 §2.1 t/m §2.5.	Overtreding van de verbodsbepalingen van de Natura 2000 -wetgeving, zoals die vastgelegd zijn hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming zijn, niet aan de orde.
NNN-(EVZ) gebied Interim omgevingsverordening NB §3.2.3 artikel 3.15, 3.16, 3.25, 3.26 en 3.27	Overtreding van de verbodsbepalingen van de wetgeving ter bescherming van gebieden die onder het NNB-ecologische verbindingszones (EVZ) vallen, zoals vastgelegd in artikel 3.25 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, zijn niet bij voorbaat uit te sluiten.
Groenblauwe mantel Interim omgevingsverordening NB §3.2.4 artikel 3.32	Overtreding van de verbodsbepalingen, zoals vastgelegd in artikel 3.32 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, ter bescherming van de gebieden die onder de landschappelijke beschermingszone van de Groenblauwe mantel vallen zijn niet aan de orde.

Soortenbescherming

Wetgeving	Mogelijke overtredingen
Wnb §3.1 art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Als het broedseizoen onvoldoende in acht genomen wordt is een overtreding van Wnb artikel 3.1 lid 2 mogelijk. Zie voor toelichting hoofdstuk 6.1 voor te nemen voorzorgsmaatregelen om een overtreding te voorkomen.
Wnb §3.1 art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Verstoring van het functioneel leefgebied van vogels uit de beschermingscategorieën 1t/m 5 en daarmee een overtreding van Wnb art 3.1 lid 4 is bij voorbaat niet uit te sluiten.

Wnb §3.2 art 3.5 lid 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Directe negatieve effecten op de jaarrond beschermde verblijfplekken van vleermuizen en daarmee een overtreding van Wnb art 3.5 lid 4 worden niet verwacht.
Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Verstoring van strikt beschermde diersoorten (vleermuizen) en hun functioneel leefgebied en daarmee een overtreding van Wnb art 3.5 lid 2 zijn bij voorbaat niet uit te sluiten.
Wnb §3.3 art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.	Er worden ten gevolge van de herontwikkeling geen negatieve effecten verwacht op de jaarrond beschermde verblijfplekken van dieren die onder de nationale bescherming van “andere soorten” vallen. Overtreding van Wnb art 3.10 lid 1b is niet aan de orde.
Wnb §3.2 art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Binnen het plangebied worden geen groeiplaatsen van beschermde plantensoorten verwacht en daarmee geen overtreding van Wnb art 3.5 lid 5.
Wnb §3.3 art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Binnen het plangebied worden geen groeiplaatsen van beschermde plantensoorten verwacht en daarmee geen overtreding van Wnb art 3.10 lid 1c.
Wnb §1.3 art 1.11 Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000 gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.	Indien onvoldoende zorgvuldig te werk wordt gegaan bij uitvoering van de werkzaamheden kan een overtreding plaats vinden van verbodsbepalingen in Wnb §1.3 art 1.11 die de zorgplicht betreffen. Zie hoofdstuk 6.1 voor de te nemen voorzorgsmaatregelen en mitigatie.

Bescherming houtopstanden

Wetgeving	Mogelijke overtredingen
Wnb §4 art 4.2 APV Bomenkap	Het plangebied bevat een beschermde houtopstand. Bij ingrepen kappen aan deze houtopstand zonder melding bij en goedkeuring van de provincie betekent en overtreding van Wnb §4 art 4.2. In alle gevallen dient bij het amoveren van houtbegroeiingen een nacheck bij de gemeente Zundert gedaan te worden.

5.3 Vervolgstappen en samenvatting

Vervolgstappen

- Om negatieve effecten op verblijfplekken, verplaatsingsstructuur, foerageergebied en paarterritorium van vleermuizen uit te sluiten dienen de randvoorwaarden met betrekking tot toename van lichtbelasting zoals die in hoofdstuk 6.2 gegeven worden, opgevolgd te worden. Vervolgonderzoek is dan niet noodzakelijk
- Om negatieve effecten op het functioneel leefgebied van nachtvogels en roofvogels in het algemeen uit te sluiten dienen de randvoorwaarden met betrekking tot licht- en geluidsbelasting van hoofdstuk 6.2 opgevolgd worden. Vervolgonderzoek is dan niet noodzakelijk

-Als de voorzorgsmaatregelen met betrekking van tot het broedseizoen en zorgplicht (zie hoofdstuk 6.1) in acht worden genomen is verder geen vervolgonderzoek nodig.

Ontheffingsaanvraag

Indien de voorgenomen ontwikkeling plaats vindt op basis van de randvoorwaarden zoals die gesteld zijn in hoofdstuk 6.2 is geen ontheffingsaanvraag nodig van Wnb artikel 3.3 lid 4 (Vogelrichtlijn) en Wnb artikel 3.8 lid 5 (Habitatrichtlijn) en van artikel 3.25 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

Samenvatting

-Als de randvoorwaarden zoals die gesteld zijn in hoofdstuk 6.2 in acht worden genomen worden geen overtreding verwacht met betrekking tot de soortenbescherming op basis van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.

-Als de voorzorgsmaatregelen die gesteld zijn hoofdstuk 6.1 in acht worden genomen, wordt geen overtreding verwacht met betrekking tot de soortenbescherming op basis van de nationale wetgeving, Vogelrichtlijn en zorgplicht.

-Indien de randvoorwaarden zoals die gesteld zijn in hoofdstuk 6.2 in acht worden genomen wordt geen overtreding verwacht van de regelgeving van de Interim omgevingsverordening NB met betrekking tot de gebiedsbescherming.

6 Voorzorgsmaatregelen, mitigatie en aanbeveling.

6.1 Voorzorgsmaatregelen

Algemene voorzorgsmaatregelen

- Bij uitvoering van ingrepen dient het broedseizoen in acht genomen te worden indien niet voldoende gegarandeerd kan worden dat nesten van broedende vogels niet beschadigd of vernietigd kunnen worden. Als aanbeveling geldt, om bij wijze van voorzorgsmaatregel elke schade aan broedgevallen uit te sluiten, ingrepen geheel buiten het broedseizoen plaats te laten vinden. Als broedseizoen wordt de periode half maart-half juni aangemerkt. Ook als na die periode nog broedende vogels of nestjongen worden waargenomen dan geldt dat het broedseizoen nog niet is afgelopen is. Als men binnen het broedseizoen wil werken geldt de aanbeveling om de locatie voorafgaande het broedseizoen ongeschikt te maken voor broedende vogels en vervolgens voorafgaande de werkzaamheden het plangebied te controleren op broedende vogels. Hierbij bestaat het risico dat de werkzaamheden uitgesteld dienen te worden als een broedgeval geconstateerd wordt.
- Voor aanwezigheid onbeschermde en vrijgestelde zoogdieren en amfibieën dient de zorgplicht in acht genomen te worden. D.w.z. dat men verstoring, verwonding en doden van deze diersoorten zoveel mogelijk tracht te voorkomen. De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd. Ook voor deze soorten kan middels een goedgekeurde gedragscode gewerkt worden (zie hieronder)

Bijzondere voorzorgsmaatregelen

- Bij grondwerkzaamheden en ingrepen in het groen dienen afdoende voorzorgsmaatregelen genomen te worden te bescherming van schuilende kleine marterachtigen. Hiervoor dient gewerkt te worden naar de richtlijnen van een goedgekeurde gedragscode, b.v. de 'Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud (versie 4-12-2020)'. Deze gedragscode is tot 2023 geldig en opgesteld en uitgegeven door de Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland met medewerking van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

6.2 Randvoorwaarden

Om een overtreding van Wnb artikel 3.3 lid 4 (Vogelrichtlijn) en Wnb artikel 3.8 lid 5 (Habitatrichtlijn) en van artikel 3.25 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant te voorkomen dienen de volgende randvoorwaarden in acht worden genomen.

- Binnen de uitvoerende fase dienen er geen werkzaamheden in de nacht- en avonduren plaats vinden. In de avond- en nachtelijk uren mag de lichtbelasting de huidige niet overstijgen, b.v. ten gevolge van de verlichting van de bouwplaats.
- Voor de gebruiksfase moet een dusdanig lichtplan gerealiseerd dat er geen toename is van de lichtbelasting ten opzichte van de huidige situatie. Dit betekent dat er geen lichtuitstraling vanuit de tent mag zijn en afgezien moet worden van buitenverlichting en verkeerstechnisch onnodig verlichting van voertuigen.
- De werkzaamheden die voor veel geluidsoverlast zorgen dienen ruim voor zonsondergang uitgevoerd te worden.

6.3 Aanbeveling en advies

- Als aanbeveling geldt om naar een nieuwe groene inrichting te streven die aansluit op de landschappelijke en ecologische omgeving. Dit kan o.a. door te kiezen voor inlandse houtsoorten voor de aanleg van hagen en planten van bomen. De aanplant dient dusdanig te geschieden dat de uitstraling van licht op de omgeving voor de nachtdieren zoveel mogelijk beperkt wordt.
- Enkele veel gebruikte methoden om de effecten van lichthinder te beperken zijn:
 - niet uitstralende armaturen
 - lagere armaturen (dan zijn er wel meer nodig)
 - verlichting met een lagere lichtintensiteit
 - tijdelijke verlichting (slechts een deel van de nacht aan), en alleen op plekken waar het echt nodig is
 - Het gebruik van sensoren die in werking treden als verlichting nodig is
 - de verlichting afschermen met struiken zodat het licht niet verstrooid wordt naar plekken waar het niet nodig is.

7. Bronnen

Literatuur

- De amfibieën en reptielen van Nederland. Creemers. R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009
- De Vegetatie van Nederland deel 1 t/m 5. Schaminée e.a. 1995
- Nederlandse Ecologische Flora deel 1t/m5. Drs. E.J. Weeda, R. Westra, Ch. Westra, T. Westra 1985-1994
- Veldgids Europese Zoogdieren. P. Twisk, A. van Diepenbeek, J.P. Bekker 2010.
- Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Broekhuizen, S., K. Spoelstra. J.N.M.Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys 2016
- Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming. 11 oktober 2017. Zoogdierverseniging en provincie Noord- Brabant.
- Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Tirion Natuur.
- Veldgids Vleermuizen van Europa, Christian Dietz & Andreas Kiefer 2017.
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12
- Kennisdocument Huismus. *Passer domesticus*. Versie 1.0 juli 2017. BIJ12
- Wet natuurbescherming, 16 december 2015, gepubliceerd Staatscourant 19 januari 2016.
- Interim omgevingsverordening Noord-Brabant
- Handreiking woningbouw en AERIUS. Uitgave Rijksoverheid
- Atmosferische stikstofdepositie en Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen in Vlaanderen; 2015 uitgave Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
- Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud 2020-2023. Uitgave BIJ12

Gegevensverstrekking

NDFF - quickscanhulp.nl, d.d.2-4-2021

Internetsites

-www.minInv.nederlandsesoorten.nl/
-www.Verspreidingsatlas.nl
-www.quickscanhulp.nl
-www.ruimtelijkeplannen.nl
-www.kaartbank.brabant.nl

BIJLAGE 1 - TOELICHTING SOORTENBESCHERMING

De **Conventie van Bern** is een internationaal verdrag over het behoud van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten en de daarbij behorende grensoverschrijdende natuurlijke leefmilieus in Europa. Bijzondere aandacht wordt besteed aan kwetsbare soorten en aan soorten die met uitsterven worden bedreigd. Het verdrag werd in 1979 ondertekend door de Europese Unie, Monaco, Burkina Faso, Marokko, Tunesië en Senegal en ligt aan de basis van de huidige Europese en nationale natuurwetgeving.

De **Conventie van Bonn** is een internationaal verdrag met het doel migrerende diersoorten te beschermen. Het verdrag werd in 1979 in Bonn getekend onder auspiciën van de VN.

De **Habitatrichtlijn (HR)** is in 1992 door de Europese Unie vastgesteld en gericht op het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door natuurlijke habitatten en wilde dier- en plantensoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De **Vogelrichtlijn** is in 1979 door de Europese Unie vastgesteld en gericht op de instandhouding van alle natuurlijk in Europa in het wild levende vogelsoorten.

Bijlage	Categorie	Habitatrichtlijn/ Vogelrichtlijn	Wnb
Bern1	Strikt beschermde plantensoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde plantensoorten	HR-bijlage 2	§ 3.2 art 3.5
Bern 2	Strikt beschermde diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bern 3	Beschermde diersoorten	HR-bijlage 2 en 5	§ 3.3 art 3.10
	Beschermde vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bonn 1	Strikt beschermde (migrerende) diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde (migrerende) vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bonn2	Beschermde (migrerende) diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.3 art 3.10
	Beschermde (migrerende) vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1

TABEL 2 - SOORTEN VAN DE VOGELRICHTLIJN

Algemeen

Alle Europese inheemse vogels zijn beschermd met de Vogelrichtlijn, waarbij een onderscheidt gemaakt kan worden van soorten waarvoor een striktere bescherming geldt (vermeldt in bijlage 2 van de Conventie van Bern en bijlage 1 van het Verdrag van Bonn) en soorten waarvoor die bescherming minder strikt is (bijlage 3 Bern en bijlage 2 Bonn). Echter voor alle soorten is de bescherming van Wnb § 3.1 art 3.1 van toepassing. Van een aantal soorten zijn ook de verblijfplekken en nesten buiten het broedseizoen beschermd, de zgn. jaarrond beschermde verblijfplekken.

Vogels met jaarrond vaste verblijfplekken

Door de RVO is een lijst van vogelsoorten opgesteld waarbij een onderscheidt is gemaakt tussen de volgende categorieën van beschermde vaste verblijfplekken die deze soorten onderhouden

1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Verblijfplekken van soorten uit categorie 1,2,3 en 4 zijn in alle gevallen jaarrond beschermd en is ontheffing altijd noodzakelijk. Verblijfplekken van soorten uit categorie 5 zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of “als ecologische omstandigheden” dat rechtvaardigen. Voor deze soorten, die slechts deels vaste nestplekken onderhouden geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer die van het type nestgelegenheid.

Lijst van vogels die vaste verblijfplekken onderhouden

Soort	categorie	soort	categorie	soort	categorie
steenuil	1	boomklever	5	pimpelmees	5
gierzwaluw	2	boomkruiper	5	raaf	5
huismus	2	bosuil	5	ruigpootuil	5
roek	2	brilduiker	5	spreeuw	5
grote gele kwikstraat	3	draaihals	5	tapuit	5
kerkuil	3	groene specht	5	torenvalk	5
oehoe	3	ekster	5	zeearend	5
ooievaar	3	gekraagde roodstaart	5	zwarte kraai	5
slechtvalk	3	glanskop	5	zwarte mees	5
boomvalk	4	grauwe vliegenvanger	5	zwarte roodstaart	5
buizerd	4	grote bonte specht	5		
havik	4	hop	5		
ransuil	4	huiszwaluw	5		
sperwer	4	ijsvogel	5		
wespendief	4	kleine bonte specht	5		
zwarte wouw	4	kleine vliegenvanger	5		
blauwe reiger	5	koolmees	5		
boerenzwaluw	5	kortsnavelboomkruiper	5		
Bonte vliegenvanger	5	oeverzwaluw	5		

BIJLAGE 3 - SOORTEN VAN DE HABITATRICHTLIJN

Bern I	Bern II	Bonn I	HR IV	categorie	soort	soort
Bern I				Sporenplanten	Geel schorpioenmos	Hamatocaulis vernicosus
Bern I				Sporenplanten	Tonghaarmuts	Orthotrichum rogeri
Bern I				Sporenplanten	Kleine vlotvaren	Salvinia natans
Bern I				Zaadplanten	Liggende raket	Sisymbrium supinum
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Drijvende waterweegbree	Luronium natans
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Groenknolorchis	Liparis loeselii
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Kruipend moerasscherm	Apium repens
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis
	Bern II			dagvlinders	Moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia ssp. aurinia
	Bern II			Haften	Oeveraas	Palingenia longicauda
	Bern II			Libellen	Mercurwaterjuffer	Coenagrion mercuriale ssp. mercuriale
	Bern II			Zeezoogdieren	Walrus	Odobenus rosmarus ssp. rosmarus
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Dikkopschildpad	Caretta caretta
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Kemp's zeeschildpad	Lepidochelys kempii
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Lederschildpad	Dermochelys coriacea
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Soepschildpad	Chelonia mydas
	Bern II	Bonn I	HR IV	zeezoogdieren	Bultrug	Megaptera novaeangliae
	Bern II	Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	gewone vinvis	Balaenoptera physalus
		Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	noordse vinvis	Balaenoptera borealis
		Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	Potvis	Physeter catodon
			HR IV	Amfibieën	Poelkikker	Pelophylax lessonae
			HR IV	Vissen	Houting	Coregonus oxyrinchus
			HR IV	Weekdieren	Bataafse stroommossel	Unio crassus
			HR IV	Weekdieren	platte schijfhoren	Anisus vorticulus
			HR IV	Zoogdieren	Bever	Castor fiber ssp. albicus
			HR IV	Zoogdieren	Hazelmuis	Muscardinus avellanarius
			HR IV	Zoogdieren	Lynx	Lynx ssp. lynx
			HR IV	Zoogdieren	Noordse woelmuis	Microtus oeconomus ssp. arenicola
			HR IV	Zoogdieren	Wilde kat	Felis silvestris ssp. silvestris
			HR IV	Zoogdieren	Wolf	Canis lupus
			HR IV	Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus
			HR IV	Zeezoogdieren	Butskop	Hyperoodon ampullatus
			HR IV	Zeezoogdieren	Dwergvinvis	Balaenoptera acutorostrata
			HR IV	Zeezoogdieren	Griend	Globicephala melas
			HR IV	Zeezoogdieren	Spitsdolfijn van gray	Mesoplodon grayi
			HR IV	Zeezoogdieren	Witte dolfijn	Delphinapterus leucas
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Boomkikker	Hyla arborea ssp. arborea
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Geelbuikvuurpad	Bombina variegata ssp. variegata
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Heikikker	Rana arvalis ssp. arvalis
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Kamsalamander	Triturus cristatus

Bern I	Bern II	Bonn I	HR IV	categorie	soort	soort
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Rugstreeppad	Bufo calamita
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans ssp. obstetricans
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Apollovlinder	Parnassius apollo
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Boszandoog	Lopinga achine
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Donker pimperlblauwtje	Maculinea nausithous
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Grote vuurvler	Lycaena dispar ssp. batava
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Pimperlblauwtje	Maculinea teleius
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Tijmblauwtje	Maculinea arion
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Zilverstreephooibeestje	Coenonympha hero
	Bern II		HR IV	Kevers	Brede Geelrandwaterroofkever	Dytiscus latissimus
	Bern II		HR IV	Kevers	Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
	Bern II		HR IV	Kevers	Juchtleerkever	Osmoderma eremita
	Bern II		HR IV	Kevers	Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus
	Bern II		HR IV	Libellen	Bronslibel	Oxygastra curtisii
	Bern II		HR IV	Libellen	Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
	Bern II		HR IV	Libellen	Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
	Bern II		HR IV	Libellen	Groene glazenmaker	Aeshna viridis
	Bern II		HR IV	Libellen	Noordse winterjuffer	Sympecma annulata ssp. braueri
	Bern II		HR IV	Libellen	Oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhinia albifrons
	Bern II		HR IV	Libellen	Rivierrombout	Gomphus flavipes ssp. flavipes
	Bern II		HR IV	Libellen	sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis
	Bern II		HR IV	Nachtvlinders	Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina
	Bern II		HR IV	Reptielen	Gladde slang	Coronella austriaca ssp. austriaca
	Bern II		HR IV	Reptielen	Muurhagedis	Podarcis muralis ssp. brongniardii
	Bern II		HR IV	Reptielen	Zandhagedis	Lacerta agilis ssp. agilis
	Bern II		HR IV	Vissen	Steur	Acipenser sturio
	Bern II		HR IV	Zoogdieren	Hamster	Cricetus cricetus ssp. canescens
	Bern II		HR IV	Zoogdieren	Otter	Lutra lutra ssp. lutra
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteini
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bosvleermuis	Nyctalus leisleri ssp. leisleri
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Brandts vleermuis	Myotis brandti ssp. brandti
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Franjestaart	Myotis nattereri
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus ssp. auritus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus ssp. austriacus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus ssp. emarginatus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme

Bern I	Bern II	Bon I	HR IV	categorie	soort	soort
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Noordse vleermuis	Eptesicus nilssoni ssp. nilssoni
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Rosse vleermuis	Nyctalus noctula ssp. noctula
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus ssp. murinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Vale vleermuis	Myotis myotis ssp. myotis
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Watervleermuis	Myotis daubentoni ssp. daubentoni
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bruinvis	Phocoena phocoena ssp. phocoena
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Dwergpotvis	Kogia breviceps
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gestreepte dolfijn	Stenella coeruleoalba
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gewone dolfijn	Delphinus delphis
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gewone spitsdolfijn	Mesoplodon bidens
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Grijze dolfijn	Grampus griseus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Kleine zwaardwalvis	Pseudorca crassidens
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Narwal	Monodon monoceros
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Orca	Orcinus orca
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Tuimelaar	Tursiops truncatus ssp. truncatus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris

BIJLAGE 4 - NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN ('ANDERE SOORTEN')

Onder dit beschermingsregime vallen de nationaal beschermde soorten als bedoeld in bijlage A en B van Wnb artikel 3.10 (respectievelijk) lid 1a en 1c. Internationaal staan deze vermeldt in bijlage 3 van de Conventie van Bern en bijlage 2 en 5 van de Habitatrichtlijn.

soortgroep	soort	soort	bescherming
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Mesotriton alpestris	Andere soorten (bijlage A)
Amfibieën	Vinpootsalamander	Lissotriton helveticus	Andere soorten (bijlage A)
Amfibieën	Vuursalamander	Salamandra	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Pyrgus malvae	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bosparemoervlinder	Melitaea athalia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bruin dikkopje	Erynnis tages	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bruine eikenpage	Satyrium ilicis	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Duinparemoervlinder	Argynnis niobe	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Gentiaanblauwtje	Maculinea alcon	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote paremoervlinder	Argynnis aglaja	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote vos	Nymphalis polychloros	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote weerschijnvlinder	Apatura iris	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Iepenpage	Satyrium w-album	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kleine heivlinder	Hipparchia statilinus	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kleine ijsvogelvlinder	Limenitis camilla	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kommavvlinder	Hesperia comma	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Sleedoornpage	Thecla betulae	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Spiegeldikkopje	Heteropterus morpheus	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenbesblauwtje	Plebejus optilete	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenbesparemoervlinder	Boloria aquilonaris	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenhooibeestje	Coenonympha tullia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veldparemoervlinder	Melitaea cinxia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Zilveren maan	Boloria selene	Andere soorten (bijlage A)
Kevers	Vliegend hert	Lucanus cervus	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Beekrombout	Gomphus vulgatissimus	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Bosbeekjuffer	Calopteryx virgo	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Donkere waterjuffer	Coenagrion armatum	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Gevlekte glanslibel	Somatochlora flavomaculata	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Gewone bronlibel	Cordulegaster boltonii	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Hoogveenglanslibel	Somatochlora arctica	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Kempense heidelibel	Sympetrum depressiusculum	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	speerwaterjuffer	Coenagrion hastulatum	Andere soorten (bijlage A)
Kreeftachtigen	Europese rivierkreeft	Astacus astacus	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Adder	Vipera berus ssp. berus	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Hazelworm	Anguis fragilis	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Ringslang	Natrix	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Beekdonderpad	Cottus rhenanus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Beekprik	Lampetra planeri	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Elrits	Phoxinus phoxinus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Kwabaal	Lota	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren-	Boommarter	Martes martes	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Bunzing	Mustela putorius	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Damhert	Dama dama	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Das	Meles meles	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Edelhert	Cervus elaphus	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eekhoorn	Sciurus vulgaris	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eikelmuis	Eliomys quercinus	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grote bosmuis	Apodemus flavicollis	Andere soorten (bijlage A)

Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Damhert	<i>Dama</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Das	<i>Meles</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Veldspitsmuis	<i>Crocodyra leucodon</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Sporenplanten	Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Sporenplanten	Groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Andere soorten (bijlage B)
Sporenplanten	Schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerogentroost	<i>Odontites vernus</i> subsp. <i>vernus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Beklierde ogentroost	<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Berggamander	<i>Teucrium montanum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i> subsp. <i>foemina</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemom</i> subsp. <i>nemorosus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i> subsp. <i>benekenii</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Dreps	<i>Bromus secalinus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i> subsp. <i>germanicum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Franjgentiaan	<i>Gentianella ciliata</i>	Andere soorten (bijlage B)
	Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Geplooid vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemom</i> subsp. <i>polyanthemoides</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Karhuizeranjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>	Andere soorten (bijlage B)

Zaadplanten	Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Korensla	<i>Arnoseris minima</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kruiptijm	<i>Thymus praecox</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Lange zonnedauw	<i>Drosera longifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i> subsp. <i>sagittata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i> subsp. <i>croceum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Ruw parelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i> subsp. <i>campestris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wolfskers	<i>Atropa bella-donna</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Zinkviooltje	<i>Viola lutea</i> subsp. <i>calaminaria</i>	Andere soorten (bijlage B)

BIJLAGE 5 - SOORTEN MET EEN VRIJSTELLING

Uitgezonderd:

	Geen vrijstelling
1	Vrijstelling voor ingrepen aan bebouwing en erven.
2	Tijdelijke vrijstelling van juli t/m september
3	Tijdelijke vrijstelling van 15 augustus tot 15 oktober
4	Tijdelijke vrijstelling periode maart en april en periode juli t/m september
5	Tijdelijke vrijstelling van 15 augustus t/m februari

	Drente	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord- Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	ANWvB RN art 3.31
zoogdieren													
Aardmuis													
Bosmuis													
Bunzing													
Dwergmuis													
Dwergspitsmuis													
Eekhoorn						4							
Egel													
Gewone bosspitsmuis													
Haas													
Hermelijn													
Huisspitsmuis		1											
Konijn													
Ondergrondse woelmuis													
Ree													
Rosse woelmuis													
Steenmarter						5							
Tweekleurige bosspitsmuis													
Veldmuis		1											
Vos													
Wezel													
Woelrat													
Amfibieën en reptielen													
Bruine kikker													
Gewone pad													
Hazelworm						2							
Kleine watersalamander													
Levendbarende hagedis						3							
Meerkikker													
Bastaardkikker													

